

Zpravodaj Štěpánovska

Vydává město Trhový Štěpánov pro Trhový Štěpánov, Dalkovice, Dubějovice, Sedmpány, Střechov nad Sázavou a Štěpánovskou Lhotu

Číslo 6 – prosinec 2014

Ročník 16

Cena 5,- Kč

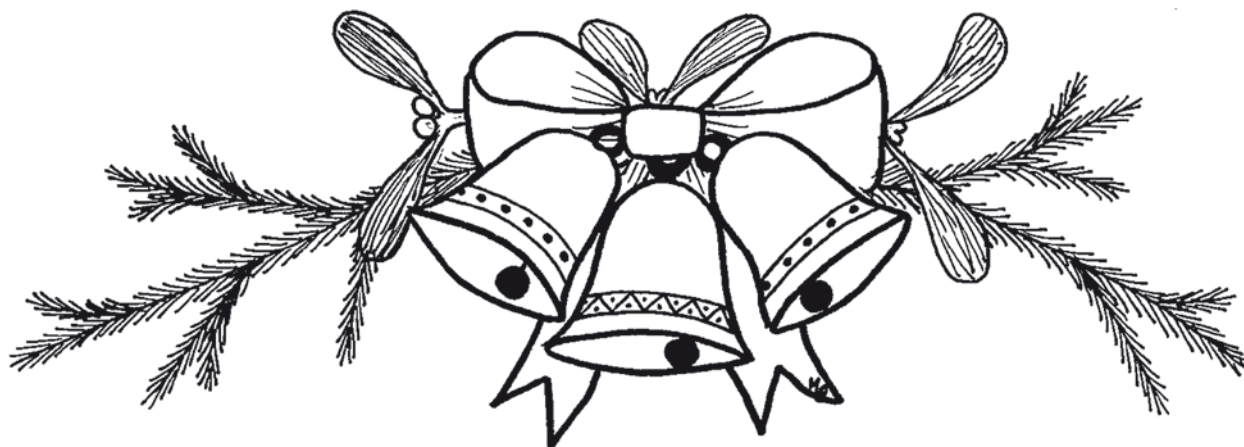

*Vážení čtenáři!
Přejeme Vám klidné a požehnané Vánoce.
V novém roce 2015
pevné zdraví a všechno nejlepší!*

Čas, který zde máme vyměřený, rychle ubíhá. Nezastavíme ho žádným způsobem. Plyne od Nového roku až k Silvestru a nestačíme se divit, že jsme zase o jeden rok starší. Střídají se roční doby, mění se počasí a to, co platilo před lety, už dávno není. Přejeme si, aby každý rok byl pro nás příznivý, chtěli bychom toho tolik udělat pro sebe i pro druhé. Život je velká proměnná veličina a přináší někdy to, co si nepřejeme. Kdybychom neměli naději na zlepšení, kdybychom neměli sny, plány a přání, žilo by se nám těžko. Dávné přísloví napovídá, že tonoucí se i stébla chytá. Někdy skutečně stačí i jiskřička naděje, která nás udrží nad vzdutými vodami života. Kdysi dávno do beznaděje světa přišel Ježíš, který se narodil jako dítě v judském městě Betlémě. Právě on přinesl všem lidem bez rozdílu rasy, příslušnosti k národu, pohlaví či vyznání naději a světlo. Toto světlo svítí i ve tmě současného světa a tma je nepohltila.

V Adventu zapalujeme svíčky na věncích. V této době se rychle stmívá a slunovrat nastává až o Vánocích. Doba Adventu je přípravou na Vánoce. V ní si připomínáme úžasnou betlémskou zvěst, abychom se nebáli. Ivan Stepanovič Prochanov (1869–1935), ruský evangelikální kazatel a básník, napsal v jedné ze svých básní: „Před pastýři anděl stál, radost velkou zvěstoval: narodil se vás všech přítel, Boží Syn, váš Vykupitel! Andělskou zvěst šířme dál: Zrozen dnes vši země Král! K nohám jeho poklekněm, on náš král, rozhlasme všem!“ Rychlý soumrak dne zachycuje i tato fotografie. Dovolme, ať pokoj betlémské hvězdy vstoupí do našich duší a srdcí. Vánoce se opět přiblížily. Prožijme v nich mnoho radosti!

Poděkování a přání redaktora spolupracovníkům a čtenářům

Rok 2014 rychle spěje ke konci. Prožíváme Advent a zanedlouho budou Vánoce. Čas je sice veličina proměnná, a rychle ubíhá. O tom víme všichni. O rychlém běhu času bylo už mnoho napsáno. Období Adventu, Vánoc i konce roku jsou novou příležitostí ohlédnout se zpátky a přemýšlet, co dobrého jsme prožili a mohli udělat. Ne všechno se podařilo, ale důvodů k poděkování je přece dost a dost. Nikdo z nás by neměl zapomenout poděkovat alespoň těm nejbližším za to, co pro nás udělali, že se o nás starali, že měli o nás zájem. Samozřejmě je i vděčnost za dárky, které snad všichni dostáváme.

Také v uplynulém roce pravidelně vycházel Zpravodaj Štěpánovska. Děkuji všem autorům článků, kteří věnovali čas k jejich napsání i fotografům, kteří poslali své fotografie. Těší mne, že na obsahu našeho časopisu se podílí řada ochotných lidí. Jsou nejen z Trhového Štěpánova, ale též z Dalkovic, Dubějovic, Sedmpan, Střechova nad Sázavou, Soutic, Hulic, Vlašimi, Benešova a Prahy. Jistě víte, kdo z nich to byl. Neodvážuji se je jmenovat proto, abych na někoho nezapomněl. Děkuji bývalému starostovi panu Ing. Václavu Nekvasilovi za všestrannou podporu, ochotu i pomoc, novému starostovi panu Josefu Kornovi za zájem i pochopení pro mou někdy nesnadnou práci a paní Františce Pacovské za pomoc při korekturách a stylizaci textů.

Vánoční vydání je už po šestnácté jiné než běžná čísla. Sluší se poděkovat paní Mgr. Mirce Ptáčkové z Vlaši-

mi za naprosto nečekanou ochotu nakreslit obrázky nejen k povídce Vlci, ale též další obrázky, které zdobí toto vydání. Nakreslila též obrázky k doplňovačkám. Vše zhotovila s velkým časovým předstihem! Děkuji paní Mgr. Ing. Haně Pokorné za doplňovačky, hřebenovku i sudoku. Poděkování patří i paní Petře Hejzlarové ze Zdislavic za sestavení osmisměrky. Věřím, že se Vám všem toto vánoční číslo bude líbit.

Grafickou podobu našeho časopisu vytvářeli manželé Yvona a Miroslav Horákové z Mladé Boleslavi. Odvážuji se napsat, že vzájemná spolupráce s nimi je velice přínosná. Obdivuji jejich práci a děkuji jim za trpělivost při řešení technických problémů a perfektně odvedenou práci. Právě oni vytvářejí konečnou podobu zpravodaje. Rovněž pracovníci tiskáren (delší dobu Robert Fritzl, F-Print, Krchleby, nyní BOFTISK, s.r.o., Nymburk) odvedli kus poctivé a dobré práce, a proto i jim patří dík.

Všem autorům textů, fotografům, výtvarníkům, spolupracovníkům a rádcům, čtenářům a čtenářkám upřímně přeji požehnané, radostné a spokojené Vánoce. V novém roce 2015 pevné zdraví, pohodu a ochotu udělat něco dobrého pro město i okolní obce.

Dá-li Pán Bůh, budeme se i v příštím roce setkávat na stránkách Zpravodaje Štěpánovska.

***S upřímným pozdravem Jaromír Vlček,
odpovědný redaktor.***

Ustavující schůze nově zvoleného zastupitelstva města Trhového Štěpánova

s volbou starosty, místostarosty, rady města a předse-
dů komisí proběhla v pondělí dne 10. listopadu 2014
od 18.00 hodin v jídelně ZD, a.s., v Trhovém Štěpánově.

Přítomni byli všichni členové zvoleného zastupitel-
stva, všichni zmocněnci 10 volebních uskupení, matri-
kářka Františka Pacovská a přibližně 30 účastníků z řad
občanů.

Po hymně České republiky „Kde domov můj?“ zahá-
jil schůzi dosavadní starosta města Ing. Václav Nekvasil.
Do jeho rukou složilo předepsaný slib celé zastupitelstvo
a stvrdilo jej podpisem. Ing. Nekvasil složil slib do rukou
Františka Štíky.

Zapisovatelkou byla Františka Pacovská, ověřovatelé
zápisu Miroslav Petrásek a Ing. Alena Vilímovská. Volební

komisi tvořili všichni zmocněnci volebních uskupení. Protože předsedkyně volební komise Františka Pacovská pořizovala zápis, byla mluvčí komise Hana Pazourová. Poté proběhly tajné volby.

Na návrh dosavadního starosty Ing. Václava Nekvasila byl na funkci starosty města navržen dosavadní místostarosta Josef Korn. V tajné volbě obdržel 13 hlasů. Tímto aktem byl

starostou města na volební období 2015 – 2019 zvolen Josef Korn.

Nově zvolený starosta poděkoval za důvěru i za práci Ing. Nekvasilovi a dosavadním zastupitelům. Na funkci místostarosty byli navrženi Bc. Štěpánka Bézová ze Sedmpán a Ing. Karel Pokorný z Trhového Štěpánova. V tajné volbě obdržela Bc. Bézová 10 hlasů, zatímco Ing. Pokorný 5 hlasů.

Místostarostkou se stala Bc. Štěpánka Bézová.

Dále byli tajnou volbou voleni 3 členové Rady města v pořadí podle získaných počtů hlasů ve volbách.

Do Rady města byli zvoleni:

Miroslav Petrásek z Dalkovic, který obdržel 13 hlasů.
Ing. Václav Nekvasil z Trhového Štěpánova získal 13 hlasů.
Tomáš Neděla z Trhového Štěpánova získal 10 hlasů.

Starosta oznámil, že zastupitelstvo bude mít dva výbory a to finanční a kontrolní. Předsedou finančního výboru se stal Ing. Václav Nekvasil, který obdržel 14 hlasů. Předsedou kontrolního výboru byl zvolen Ing. Marek Musil, který získal 9 hlasů. O počtu komisí rozhodne zastupitelstvo. Uvolněnými členy zastupitelstva se stali starosta Josef Korn a místostarostka Bc. Štěpánka Bézová.

Schůze proběhla v klidné atmosféře bez rušivých vlivů.

r V

Zastupitelstvo:

František Kužel, Antonín Holakovský, Ing. Karel Pokorný, Ing. Marek Musil, Bc. Štěpánka Bézová, Josef Korn, Ing. Lukáš Kroupa, Miroslav Petrásek, František Boušek, František Štika, Lubomír Pazour, Ing. Alena Vilímovská, Ing. Václav Nekvasil, Karel Kulíček, Tomáš Neděla

Rada:

Josef Korn, Bc. Štěpánka Bézová, Miroslav Petrásek, Ing. Václav Nekvasil, Tomáš Neděla

Slovo nového starosty města

Vážení spoluobčané,

je mi velkou ctí pozdravit Vás v nové funkci starosty města Trhový Štěpánov. Nebudu zastírat, že stát v čele města s více jak tisíciletou historií je pro mě nejen obrovskou výzvou, ale zároveň i odpovědností. V této souvislosti věřím, že navážu na vynikající práci svých předchůdců, díky kterým se Trhový Štěpánov úspěšně po všech stránkách rozvíjí, a co je nejdůležitější – dokáže nabídnout perspektivu mladé generaci, která je zárukou budoucího rozkvětu.

Můj život je od narození úzce spjatý s Trhovým Štěpánovem. V průběhu tohoto svazku, který trvá již více jak padesát let, jsem již navštívil řadu míst. Nic však nenahradí ten pocit, kdy se člověk vrací zpět do svého domovského místa, kde bez přehánění zná „každý kámen“. Stejně jako v lidském životě představuje manželství a narození potomků vyvrcholení vztahu dvou lidí, je pro mě funkce starosty dosavadním vrcholem mého svazku

s městem a s Vámi, jeho občany. Budu dělat vše pro to, abych v nové funkci nezklamal Vaši důvěru a přispěl k tomu, aby Trhový Štěpánov byl i nadále místem, kde se budete cítit dobře a bezpečně. V dnešním dynamickém světě plném nejistot není totiž nic vzácnějšího než pocit sounáležitosti a vzájemné důvěry. Udělám maximum,

aby Trhový Štěpánov představoval pro nás všechny i nadále ten pomyslný rodinný krb.

V rámci svého příspěvku nemohu opomenout poděkovat bývalému starostovi Ing. Václavu Nekvasilovi za práci, kterou během svých dvou volebních období vykonal pro město a jeho občany. Děkuji mu, že přispěl velkou měrou k rozkvětu Trhového Štěpánova a celého správního území města. Osobně Vám, pane inženýre, děkuji za zkušenosti a „školu“, kterou jsem za léta spolupráce s Vámi získal.

Několika větami Vám nyní přiblížím započaté a dokončené akce města v letošním roce. Dokončili jsme stavbu chodníku s opěrnou zdí v ulici V Bráně v Trhovém Štěpánově v hodnotě více jak 4 000 000 Kč, dokončena byla revitalizace rybníka Lipiny v Dalkovicích v hodnotě 974 000 Kč, část bude placena z dotace od Státního fondu životního prostředí. Oprava cesty k lávce ve Střechově nad Sázavou byla částečně financována z dotace od Ministerstva pro místní rozvoj, hodnota díla byla 1 565 000 Kč, 70 % činila dotace. Na Kulturním domě v Sedmpáněch jsme opravili střechu nákladem 326 000 Kč, umístili novou

autobusovou čekárnu za 100 000 Kč, obojí z rozpočtu města. V obci Dubějovice jsme rozšířili rozvod elektrického vedení a veřejného osvětlení ke stavebním parcelám občanů a ke sportovišti.

Stavba křižovatky II/126 u muzea byla předána do užívání dne 4. 12. 2014. Investorem akce je Středočeský kraj, město se podílí na investici chodníků a veřejného osvětlení částkou přes 1 000 000 Kč. Další velkou akcí je „Úspora energií pro MŠ Trhový Štěpánov“, financovaná z dotace od Státního fondu životního prostředí se spoluúčastí města, cena díla je přes 6 000 000 Kč. Letošní rok byla dokončena výměna oken v celém areálu mateřské školy, zateplení stropů a položení střešní izolace. Zateplení budovy s fasádou je plánováno na jarní měsíce roku 2015.

Byla zahájena stavba „Cyklostezky vozíčkářům přátelské Kladruby – Tehov – Trhový Štěpánov“. Trasa stezky začíná v Lesní ulici v Trhovém Štěpánově, vede podél lesa („U dubu“ i okolo kapličky sv. Václava) směrem k tehovské hájence s napojením na kladrubský lesopark a obec Tehov. Investorem je Středočeský kraj. Staveniště bylo předáno 4. 12. 2014.

Dalkovice, rybník Lipin

Rekonstrukce náměstí

Chodník a sklepy v ulici V Bráně

Akce úspora energií – Mateřská škola

Myslím si, že letošní rok z pohledu rozvoje města můžeme hodnotit jako velice úspěšný. Výhled na budoucí období určují hlavní body, které jsou již rozpracované, nebo částečně rozestavěné. Je však třeba začít příští rok nejnnutnějšími projekty, neboť výše uvedené stavby nesou s sebou i finanční zátěž v podobě úvěrů. Je třeba dokončit akce, na které jsou vydaná stavební povolení (chodník v Dubějovické ulici v Trhovém Štěpánově). Připravuje se projekt rekonstrukce budovy městského úřadu, je třeba dokončit studii rekonstrukce Náměstí ve spolupráci s občany, dokončit projekt rekonstrukce sokolovny, která bude sloužit občanům jako Kulturní dům. Dokončit projekt Kulturního domu Střechov nad Sázavou s dětským hřištěm a třemi bytovými jednotkami, připravit studii Pečovatelského domu v Trhovém Štěpánově, připravit izolační utěsnění koupaliště v Dalkovicích. Připravujeme projekt odvlhčení budovy základní školy, realizaci odbahnění rybníka na návsi v Sedmpánech. V případě možnosti podat žádost o přidělení dotace na Kulturní

dům v Dubějovicích, připravit projekty na chodníky v ulici Vlašimská a Dalkovická.

Na závěr mého příspěvku chci poděkovat městskému zastupitelstvu za moudré rozhodování a vstřícné jednání. Děkuji zaměstnankyním městského úřadu, pracovníkům města, děkuji pracovníkům příspěvkových organizací Základní škola, Mateřská škola, Školní jídelna, pracovnícím městské knihovny, zaměstnancům Spolkového domu, Muzea Štěpánovska a víceúčelového hřiště, kronikáři a šéfredaktorovi Zpravodaje Štěpánovska. Děkuji všem spolkům, organizacím, sdružením a občanům, kteří obohacují život v našem městě a okolí.

Milí spoluobčané, chci Vám z celého srdce popřát klidné a požehnané vánoční svátky, do nového roku 2015 pevné zdraví, spokojenost, moudré rozhodování v osobním i pracovním životě. K tomu nám všem dopomáhej Bůh.

**Děkuji za Vaši podporu.
Josef Korn, starosta města**

Děti v učebně MŠ s novými okny

Nová okna v mateřské škole

Představujeme nového starostu

Představovat Josefa Korna, nově zvoleného starostu Trhového Štěpánova, není nutné. V našem městě a okolí ho zná skoro každý. Přesto je vhodné napsat aspoň několik informací o jeho životě naplněném prací pro občany.

Josef Korn se narodil 27. ledna 1961 ve Vlašimi a bydlí v od narození v Trhovém Štěpánově a nyní v Dubějovické ulici č. p. 353. V roce 1979 absolvoval střední odborné učiliště v oboru elektromechanik. Této profesi se věnoval v Blanických strojírnách a v podniku Deltagas v Trhovém Štěpánově. S manželkou Ludmilou, která byla dlouholetou knihovnicí, má 3 děti. Mezi jeho koníčky patří příroda, malování obrazů, práce ve veřejných spolcích a zejména práce kolem rodinného domu. Ve Sboru dobrovolných hasičů je starostou od roku 1993. V roce 2009 se stal jednatelem firmy EKOSO, s.r.o. a místopředsedou svazku obcí EKOSO.

V zastupitelstvu není žádným nováčkem. Poprvé byl do něj zvolen už v roce 1994. V roce 2006 byl zvolen členem rady města a v roce 2009 se stal místostarostou. V letošních komunálních volbách obdržel nejvíce platných hlasů a byl po právu zvolen třetím polistopadovým starostou.

V uplynulém období mnohokrát prokázal své organizační schopnosti, které využívá ve své činnosti. Najdeme ho všude, kde se něco děje, ať už jsou to pracovní akce nebo slavnostní chvíle. Je aktivní a ochotný pomoci všude, kde je toho třeba. V našem městě i okolních obcích je oblíbený pro vstřícnost. Před časem pověděl: „Jsem hrdý, že žiji v Trhovém Štěpánově. Budu stále prosazovat rozvoj naší obce ku prospěchu našich občanů, protože oni za to stojí!“

R.

Seznamte se s místostarostkou našeho města

V říjnových komunálních volbách se stala zastupitelkou našeho města Bc. Štěpánka Bézová ze Sedmpán. Na ustavující schůzi zastupitelstva byla zvolena do funkce místostarostky. Přestože je úplným nováčkem v komunální politice, jistě bude k prospěchu, že tuto významnou funkci bude vykonávat žena.

Štěpánka Bézová se narodila 21. 7. 1970 a bydlí v Sedmpánech č. p. 25. Vystudovala Střední ekonomickou školu v Hořovicích a později ukončila bakalářské studium na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích, a to obor předškolní pedagogika. Dosud pracovala 17 let v mateřské škole jako učitelka, z toho 3 roky ve funkci ředitelky Mateřské školy v Hulicích. Manžel Milan Béza pracuje jako technický pracovník Želivské provozní, a.s., v Hulicích. Mají spolu dvě dospělé děti. Dcera Andrea studuje na Policejní akademii v Praze a syn Michal je studentem Českého vysokého učení technického v Praze.

Na otázky odpovědného redaktora Zpravodaje Štěpánovska odpověděla takto:

Jaké máte záliby, zájmy či koníčky?

V prvé řadě chci říci, že moje zaměstnání v mateřské škole je současně i mou zálibou – výchova a vzdělávání dětí. Je to práce, která mne naplňuje. Miluji život, vážím si ho! Mám ráda lidi, zajímám se hodně o psychologii člověka. Několik let jsem členkou hasičského sboru v Sedmpánech a zúčastňuji se soutěží v hasičském sportu. Zpívám ve sboru „Sedmpánské zpěvačky“ – zpívání lidem jen tak pro radost.

Co hodláte prosadit v následujícím volebním období?

Mějte se mnou, prosím, trpělivost. Mám-li být upřímná, tak nabízím lidem jen čestnost a pracovitost. Nechci zatím slibovat velké věci, ale přála bych si uskutečňovat jen samé dobré skutky. A také si myslím, že už to chtělo po letech do této funkce konečně ženu. (Smích.)

Co vzkážete čtenářům Zpravodaje Štěpánovska?

Moc si vážím, že jsem dostala důvěru, když jsem byla zvolena do funkce místostarostky. Můj otec František Dvořák by měl jistě z této zprávy velkou radost! Sám působil v zastupitelstvu města Trhového Štěpánova několik desítek let. Když nedávno zemřel, nebudete tomu věřit, ale dal mi znamení (Jaké? – to je moje tajemství...), že mám pokračovat v tomto duchu.

Jaké je Vaše přání do nového roku?

Chci Vám všem popřát do nového roku 2015 hlavně hodně zdraví a štěstí! Važte si života a buďte i za každou maličkost ve Vašem životě vděční! Já to tak dělám a věřte, že život je hned veselejší.

Děkuji paní místostarostce za poskytnuté údaje i za odpovědi na otázky. Přejeme jí úspěchy v její práci pro město i okolní obce, zdraví, pohodu a podporu rodiny i spolupracovníků.

Připravil a otázky kladl Jaromír Vlček

Trhový Štěpánov v datech

Rok	Událost
Před 995	Pravděpodobné založení
1108	Majitelé hradu Léštno nad Sázavou (Lštění)
1126	Prof. Univerzity Karlovy Josef Vítězslav Šimák uvádí, že Štěpánov byl součástí biskupského majetku „ante quem“ roku 1126 (před rokem 1126).
1235	Záznam o prodeji Štěpánova Šternberkům
1250–1422	Majetek pražských biskupů
1290 nebo 1379	Povýšení na město
Po roce 1290	Hrad
Do roku 1390	Těžba zlata
1422–1434	Husitské války – Štěpánov není majetkem biskupů
1436–1925	Různí majitelé z řad šlechticů a rytířů
1584–1596	Svobodné město
1651	Soupis poddaných podle víry

1558–1745	Působení hrdelního soudu ve Štěpánově
1668	Zámek
1741	Zámek vyhořel a nebyl obnoven
1785–1790	Stavba radnice – dnes č. p. 51
1833	Nový občanský hřbitov
1838	Postavení školy č. p. 112
1850	Nové územně správní členění
1869	Založení pošty
1902	Stavba železnice Vlašim – Trhový Štěpánov – Dolní Kralovice
1908	Veřejný vodovod
1912	Změna pojmenování města Štěpánov (u Vlašimě) na Trhový Štěpánov
1913	Telegraf
1922	Stavba silnice do Dalkovic – dokončena až 1928
1922	Postavení a odhalení Pomníku padlým
1922	Parcelace velkostatku knížete Auesrperga
1929	Zavedení telefonu
1930	Postavena budova dnešní České pošty – dříve Občanská záložna
1934	Stavba silnice do Chlumu
1935	Postavení modlitebny Církve bratrské č. p. 50
1938	Zavedení elektřiny
1951	Otevření nové školy č. p. 256
1957	Založení Jednotného zemědělského družstva
1959	Trhový Štěpánov se stal střediskovou obcí
1967	Dokončení stavby budovy požární zbrojnice a sídla Místního národního výboru, nyní Městského úřadu
1970	Oprava fary po nástupu faráře P. Bořivoje Bělíka
1971	Vybudování výstavní galerie akademického malíře Josefa Tříšky ve Staré radnici č. p. 51
1972–1974 a 1975	Oprava kostela
1975–1978	Stavba Mateřské školy
1980	Zavedeno automatické telefonní spojení
1981	Zavěšen nový zvon sv. Václav na věži kostela sv. Bartoloměje
1981	Zbourán dům Dubových na Náměstí
1982	Zavěšen nový zvon sv. Prokop na věži kostela sv. Bartoloměje
1986	Otevření Nákupního střediska
1987	Přístavba budovy Obecního úřadu a Zdravotního střediska
1989–1992	Oprava zdi a márnice židovského hřbitova
1990	Starosta Josef Tomajdes II.
1994	Postavena a vysvěcena Hřbitovní kaple Všem svatých na občanském hřbitově
1995	Vybudování skládky EKOSO
27. 12. 1995	První pohřeb ze Hřbitovní kaple Všem svatých na občanském hřbitově
24. 10. 1997	Plynofikace – napuštění plynu do potrubí
1997	Názvy ulic
2001	Zahájení prací na vybudování Muzea Štěpánovska
2000	Kaplička sv. Václava
2001	Předání praporu města, návštěva předsedy PS PČR Václava Klause
2003	Vybudování II. etapy skládky EKOSO
2004	Kanalizace
2005	Vydána kniha s názvem Trhový Štěpánov
2005	Rekonstrukce knihovny

2006	Postavení ukazatele 15. poledníku
2006	Starosta Ing. Václav Nekvasil
2007	Navrácení titulu města
2008	Přenesení sídla římskokatolické farnosti na Hrádek u Vlašimi, farnost je filiální
2011	Spolkový dům otevřen
2011	Víceúčelové hřiště otevřeno
2011	Ustavení sboru Církve bratrské Podblanicko
2012	Přenesení galerie Josefa Tříšky do Muzea Štěpánovska
2014	Revitalizace rybníku Žoldánka
2014	Velká rekonstrukce silnice u Muzea Štěpánovska, budování chodníku v ulici V Bráně
2014	Starosta Josef Korn, místostarostka Bc. Štěpánka Bézová

Devadesátiny Pavla Kalety

Jeden z nejstarších občanů Trhového Štěpánova se dožívá úctyhodných devadesátí let. Každý týden jezdil autobusem na nákupy do Vlašimi. Již několik let chodí pravidelně na vycházky po našem městě. Dosti dlouho měl stejnou trasu, která vedla až za občanský hřbitov. V letošním roce je jeho cesta kratší,

ale potkáváme ho zejména v ulicích Dubějovická a Sokolská. Ač chodí s francouzskými holemi kvůli implantované náhradě kyčelního kloubu, jeho vitalita je úžasná. Je stále usměvavý, hovorný, pozorný k lidem. Před 5 lety vyšel v našem časopise obsáhlý rozhovor k jeho 85. narozeninám. Jeho další, 90. narozeniny jsou důvodem k tomu, abychom si připomenuli jeho životní cestu.

Pavel Kaleta se narodil se 19. prosince 1924 v obci Puńców v Polsku, nedaleko hranic s Českou republikou. Dětství a mládí prožil v malebné obci Hrádek nad Olší v Beskydách. Jejich dům byl od centra obce vzdálen asi 11 km. Z údolí řeky Olše a z hlavní silnice z Českého Těšína do Žiliny vede krásná cesta do hor až na hranice Polska. Navštěvoval polskou školu, kterou ukončil v roce 1939. Hned 1. září 1939 začala druhá světová válka. Německá armáda obsadila Těšínsko, které bylo následně začleněno do Německé říše. Nebyla to snadná doba. Jeho rodina byla polské národnosti a z tohoto důvodu se stala nepřáteli říše. Veškeré lístkové přiděly byly pro ně mnohem menší. Nesměl jít do žádné školy ani do učebního oboru. Proto byl zařazen v Tříneckých železárnách do slévárny šedé litiny na těžkou práci. Dostal tuberkulózu a delší dobu se léčil. Ale Pán Bůh ho zachoval a přežil. Nakonec byl převeden do modelárny na pomocné práce.

Nejvíce ho ovlivnili rodiče, u kterých viděl a prožil

opravdovou lásku. Především to, jak se v praktickém životě uplatňuje víra v Boha a Spasitele Ježíše Krista. V neděli chodil s rodiči na bohoslužby pro dospělé i děti do modlitebny, která byla přímo v jejich domě. Rodiče vychovávali svých 7 dětí s velkou láskou a trpělivostí. Maminka byla velmi pracovitá. Tatínek byl kazatelem, pracoval v Tříneckých železárnách a po práci navštěvoval potřebné lidi žijící v okolí. Sbíral bylinky a dával je nemocným lidem. Byl rovněž redaktorem časopisu Głos Pravdy. Neobyčejně ho ovlivnilo čtení Bible a knihy spisovatelky Kristýny Royové.

V období studia na Biblickém ústavu v Kutné Hoře se seznámil s dcerou ředitele tohoto ústavu Karla Kolmana a v červenci 1951 spolu uzavřeli sňatek. Po krátkém pobytu v domě svých rodičů v Hrádku nad Olší se přestěhovali do Trhového Štěpánova. Od té doby je občanem Trhového Štěpánova. Se svou manželkou vychovali 4 děti, dvě dcery a dva syny. Z nich jen mladší dcera Lydie se svou rodinou bydlí ve stejném domě.

Do Blanických strojíren nastoupil Pavel Kaleta po přestěhování do Trhového Štěpánova. Tam postupně založil dřevomodelárnu, což znamenalo pro strojírnský provoz výhodu. Dříve byly objednávány modely v menších modelárnách, které byly po roce 1948 v likvidaci. Postupem času byla velká poptávka po modelech, když strojírnský provoz začal vyrábět balicí stroje. Obor dřevomodelář byl tehdy neznámý. Proto byli posíláni mladí lidé do učilišť do Roudnice nad Labem, Liberce a později do Kutné Hory. Nakonec pracovalo v modelárně ze 17 pracovníků 12 modelářů. Tam navrhoval technologii a konzultoval navržené postupy se slévárnami. Musel dohlížet na výrobu, objednávat materiál, náradí a další s tím spojené práce.

Po smrti svého tchána Karla Kolmana v roce 1962 působil při civilním zaměstnání jako laický kazatel. V roce 1970 byl ordinován na řádného kazatele Církve bratrské a přitom dále pracoval v Blanických strojírnách ve Vlašimi do roku 1988. Po odchodu do důchodu byl

2 roky kazatelem v Kutné Hoře, 6 let kazatelem v Rakovníku a později ještě 6 let v Úpici jako správce modlitebny a kazatel v důchodu.

Mezi jeho záliby patřila turistika, cestování, fotografování a filatelie. Stal se rovněž členem vězeňské duchovenské péče.

V posledních letech už nepracuje ani na zahrádce. Proto se dál věnuje četbě Bible a další literatury i návštěvám. Rovněž se vrátil k odloženým koníčkům a luští křížovky.

Jeho oblíbeným citátem se už v mládí stal výrok polského maršála Josefa Piłsudskiego: „Zvítězit a odpočinout na vavřínech je porážka“. To mu pomáhalo k tomu, aby nelenošil.

Upřímně přejeme panu Kaletovi mnoho dobrého, zejména přiměřené zdraví, svěžest, pohodu a stálý úsměv na tváři.

jv

Klub aktivního stáří v roce 2014

Blíží se konec roku a to je čas, kdy bilancujeme uplynulé období, zamýšlíme se nad tím co se nám podařilo a co ne. V Klubu aktivního stáří v Trhovém Štěpánově jsme již letos oslavili 8 let od založení klubu. Některé akce se staly již tradicí, některé jsou nové.

Pravidelně vyrábíme velikonoční dekorace. Letos jsme zkusili něco nového. Vyrobili jsme ruličky z papíru a z nich jsme udělali věneček, nabarvili, nalakovali a ozdobili. Výrobky, které jsme předtím obdivovali na internetu se i nám povedly, a měli jsme z nich radost. Také v době adventu se snažíme vyzdobit naše příbytky. Vyrábíme většinou věnečky z chvojí, ozdobené přírodninami.

Vybočením z pravidelných činností byla návštěva žen ze Zruče nad Sázavou. Přijely do našeho města v únoru, prohlédly si některé místní objekty a vyslechly si informace o jejich historii, které jim zasvěceně poskytl Mgr. Stanislav Kužel, správce Spolkového domu v Trhovém Štěpánově. Po prohlídce Muzea a Spolkového domu jsme pro návštěvu připravili občerstvení. Předali jsme si vzájemně zkušenosti a společně jsme si za doprovodu harmoniky zazpívali. Zručské ženy nás na oplátku pozvaly k nim do Spolkového domu ve Zruči.

V září jsme jim návštěvu oplatili. Manažerka Spolkového domu ve Zruči n. Sázavou Marcela Černá nás provedla a ukázala nám všechny prostory. V přízemí mají tělocvičnu, kde se ženy pravidelně scházejí při cvičení. Kromě klubovny, kterou užívají ke schůzkám, je v budově velká zasedací místnost a klubovny dalších spolků. V horním patře je velká knihovna. Potom jsme poseděli při pohoštění, a protože setkání bylo velice příjemné, domluvili jsme se, že občas uspořádáme společnou akci.

Začátkem října nám tehdejší místostarosta Josef Korn umožnil výlet do kláštera v Želivě, který před námi absolvovali již sedmpánští senioři a detailně ho popsali ve zpravodaji. Jeli jsme stejnou trasou a stejně jako jim, se nám výlet velice líbil. Klášter v Želivě je krásná historická památka a je dobře, že se za pomoci evropských dotací rekonstruuje. Navštívili jsme také místní malý pivovar, kde jsme byli seznámeni s procesem výroby piva. Po obědě v restauraci, který byl velice chutný a za dobrou cenu, jsme se vraceli zpět opět trasami, kde většina z nás nikdy nebyla.

Před domem paní Hochové v Borovsku

V kostele Narození Panny Marie v Želivě

Děkujeme tímto Josefu Kornovi a SDH v Trhovém Štěpánově a v Sedmpáněch, že nám výlet umožnili. Dostali jsme se na místa, kam bychom se jinak určitě nepodívali.

Další akcí v klubu byla přednáška na téma „Finanční gramotnost seniorů“, kterou pro nás připravila Ing. Dana Kucharčíková z Farní charity Vlašim. Zajímavou formou nás poučila o tom, jak nepodlehnout různým nabídkám „výhodných půjček a slev“ od různých podvodníků. Krátkým testem si ověřila naše znalosti v oblasti financí. Informovala nás také o službách, které poskytuje Farní charita Vlašim seniorům, kteří potřebují pomoc v různých oblastech.

V listopadu slavíme každoročně společnou večeří výročí založení klubu. Stalo se již tradicí, že navštívujeme

při této příležitosti „Restauraci u Uhlířů“. Jsme velice spokojeni s kvalitou i množstvím připraveného jídla, s milým domácím prostředím, ochotnou obsluhou a přijatelnou cenou.

Před vánočními svátky a koncem roku se sejdeme při slavnostním posezení s ochutnávkou upečeného domácího cukroví. V loňském roce nám toto setkání zpestřila hudební skupina spolku Ráchel při Spolkovém domě ve Vlašimi. Doufáme, že i letos se nám podaří domluvit jejich vystoupení a budeme si moci společně s nimi zazpívat vánoční koledy.

A co připravujeme na další období? Na zimní odpoledne chystáme pro děti a jejich rodiče téma „Babičky čtou dětem pohádky“ a „Zpíváme národní písničky“. Společně s vedoucím Spolkového domu v Trhově Štěpánově Mgr. Kuželem připravujeme pro klub kurz, ve kterém pod odborným vedením PhDr. Evy Houdkové z Vlašimi

vyrobíme maňásky. Pokud se nám povedou, chceme s její pomocí nacvičit divadelní představení pro nejmenší.

Věříme, že se nám to společně povede. Děkujeme při této příležitosti vedoucímu Spolkového domu v Trhově Štěpánově za vstřícnost, ochotu a dobrou spolupráci při setkáních našeho klubu.

Za Klub aktivního stáří přejeme všem čtenářům Zpravodaje hodně zdraví a hlavně veselou mysl, protože s tou se lépe překonají případné těžkosti, které občas seniorský věk provází.

Protože se s každým rokem činnosti našeho klubu zvyšuje věkový průměr našich členů, zveme k setkávání všechny aktivní seniory z Trhového Štěpánova a okolí. Přijďte mezi nás a přineste nám nové nápady a nový elán. Scházíme se každou středu ve 14.00 hod. ve Spolkovém domě v Trhově Štěpánově. Všechny srdečně zveme.

Za Klub aktivního stáří Jaroslava Měchurová

Odešel sedmpánský patriot František Dvořák

Bylo středeční odpoledne, podzimní den s ještě hřejivými slunečními paprsky, když se v Sedmpánech rozezněl zvon z místní kapličky a obcí se nesla zpráva o tom, že nás opustil starosta místního hasičského sboru František Dvořák.

Pocházel z nedalekého Javorníka, kde se 9. srpna 1938 narodil a vyrůstal. Do školy chodil v Javorníku a Trhově Štěpánově, poté se vyučil strojním zámečníkem a ve vlašimské zbrojovce pracoval po celý svůj život až do odchodu do důchodu. V Sedmpánech natrvalo zakotvil v roce 1962, kdy se oženil a přistěhoval k manželce Marii. Spolu vychovali tři dcery a těšili se z pěti vnoučat.

Nedlouho po jeho příchodu do vsi se začal zajímat o veřejné dění a stal se na dlouhá léta „starostou“ obce, který prosazoval zájmy spoluobčanů v Trhově Štěpánově. Několik volebních období pracoval v zastupitelstvu města Trhový Štěpánov, od sedmdesátých let minulého století psal kroniku Sedmpán a zároveň byl starostou místních hasičů. Vzhledem k tomu, že sbor dobrovolných hasičů jako jediná fungující obecní organizace je po desetiletí u zrodu téměř veškerého dění, byl od roku 1964, kdy do sboru vstoupil, u všeho podstatného i František Dvořák. Hasiči byli jeho chloubou a jejich úspěchy mu vlévaly sílu do žil hlavně v dobách, kdy ho trápily zdravotní potíže.

Po celý život se snažil soustavně udržovat, obnovovat a budovat odpovídající zázemí pro sedmpánské hasiče a spoluobčany. Na konci sedmdesátých a počátku osm-

desátých let se spolupodílel na výstavbě nové prodejny, kulturního domu a hasičské zbrojnice v rámci brigádnické činnosti, později bylo zbudováno i vybavené víceúčelové hřiště nejen pro děti. V roce 1999 byla slavnostně vysvěcena nová kaplička, která nahradila zvoničku umístěnou na návsi. Od té doby se v ní příležitostně konají mše svaté. Několik let v době po odchodu do důchodu se osobně věnoval úpravám návsi a údržbě obecní zeleně. Ještě letos, i když mu zdraví plně nesloužilo, organizoval opravu střechy na kulturním domě a jeho poslední akcí, aniž to sám tušil, byla výměna již nevyhovující autobusové zastávky za novou,

ze které měl neskrývanou radost. Tím završil mnohaletou činnost pro Sedmpány, ačkoliv plánů do budoucna měl ještě nespočet. Při procházce vsí lze jen stěží najít místo, na kterém by nezanechal „otisk“ svých dlaní.

Zasloužil se o rozkvět kulturního a společenského života obce. Obnovil tradici věhlasné soutěže v jízdě zručnosti na kole po prkně přes rybník. Pamětníci si jistě vzpomenou na náves obleženou diváky se spoustou závodníků na kole a mnohokrát vykoupáným plavčíkem. Děti měly o zábavu postaráno při pravidelných karnevalech, které byly vyhledávány rodinami z širokého okolí. Jako milovník dechovky přivedl do místního kulturního domu známé a oblíbené kapely tohoto žánru a tanečníků byl plný parket. Patřil k velkým fanouškům nedlouho působícího pěveckého sboru sedmpánských žen, podporoval je v jejich činnosti a s radostí si je vyslechl. Byl dlouho-

letým kronikářem a k historii Sedmpán měl vždy velmi blízko. Rád připomínal historická fakta a hodnotil současnost při různých akcích pořádaných pro místní občany, kde se scházely celé rodiny. Ale nemusely to být pouze velké akce zajišťované dlouho dopředu, přivítal s radostí i běžné sousedské setkání při nákupu nebo opékání špekáčků se svými vrstevníky. V letošním roce bylo několik významných výročí. Pan Dvořák ještě v srpnu při pouťové slavnosti spojené s její oslavou provázel mluveným slovem celý program, bohužel již naposledy. Z jeho neschetných aktivit nemohu nezmínit, že po dlouhá léta spolupracoval s redakcí Zpravodaje Štěpánovska, do ně-

hož psal články o zajímavostech a akcích, které se v Sedmpánech pořádaly.

Naše obec se mu stala domovem na více než půl století. Byl pamětníkem událostí i lidských činů, dobrým člověkem, dokázal si vážit práce ostatních lidí a sám si udržet do posledních dnů aktivní přístup k životu. Proto zpráva o jeho smrti všechny zaskočila. Odešel náhle 15. října 2014 ve věku 76 let. Za jeho všestrannou a obětavou práci mu patří poděkování a uznání!

*Markéta Setnicková s laskavým přispěním
rodiny Dvořákovy*

Za Františkem Dvořákem

Pan František Dvořák se narodil 9. srpna 1938 v Javorníku v zemědělské rodině jako jediný syn. Školní docházku absolvoval v Javorníku a v Trhovém Štěpánově, po jejím ukončení se vyučil strojním zámečnickem v tehdejších Blanických strojárnách. Tomuto podniku zůstal věrný celý život. Pracoval zde jako mistr a byl také vyslán na práci do Etiopie.

V roce 1962 se oženil a po nastěhování do Sedmpán se zapojil do veřejné práce pro Sedmpány. Nejdříve v Místním národním výboru v Sedmpánech a od sedmdesátých let po sloučení obce do Trhového Štěpánova jako předseda občanského výboru. Pro svou přirozenou autoritu a oblíbenost mezi občany zastupoval Sedmpány téměř 40 let. Pod jeho vedením si v Sedmpánech postavili Kulturní dům hasičů, hasičskou zbrojnici a prodejnu. Byla upravena náves, v roce 1999 byla postavena kaplička a Sedmpány se staly nejpěknější vesnicí v okolí.

Nezapomínal ani na kulturu. Do nového kulturního domu přivedl známé hudební soubory hlavně z jižních Čech, které se sem rády vracely. Vznikala z toho osobní přátelství, např. se skladatelem Ádou Doškem, který na jeho podnět složil Sedmpánskou polku.

Od roku 1964 byl členem Sboru dobrovolných hasičů Sedmpány, později se stal jeho starostou. Jeho dlouholetá činnost byla provázena nespočtem kulturních a společenských akcí. Za tuto práci získal mnoho ocenění a uznání. Poctivě se staral o modernizaci techniky a vybavení hasičů. Na své hasiče byl velice hrdý, těšil se z jejich dobrých umístění v požárních soutěžích.

Pan Dvořák byl dlouhá léta kronikářem obce, rád se vracel k historii Sedmpán a při různých výročích organizoval spolu s hasiči pěkné slavnosti. Poslední se konala v srpnu letošního roku, kde se vlastně loučil s veřejnou prací.

František Dvořák žil s radostí v srdci, žil pro svoji rodinu, pro svoji vesnici, pro hasiče. Jeho stopa se v Sedmpánech nepřehlédne. Byl duší a velkým patriotem Sedmpán. Vzpomínka na tohoto dobrého člověka bude mít navždy místo v našich srdcích.

Městský úřad Trhový Štěpánov

Podzimní tvoření v soutickém muzeu

Listí hýřilo barvami, na stromech dozrály plody a tak přišel čas oblíbeného Podzimního tvoření. V podvečer 6. listopadu 2014 byla pro návštěvníky sonického muzea připravena spousta materiálu, aby se pod jejich rukama změnila v krásné výrobky.

Děti při příchodu dostaly list se svým jménem a staly se z nich „lupínky – tvořílky“. Z papíru skládaly strašidelné dýně a netopýry, z gázy vyráběly duchy – připomínky svátku Halloween. Klasy kukuřice se za chvíli proměnily ve vlasaté skřítky. Na předem připravená tělíčka ze sena děti lepily šišky, oříšky, kaštiny a žaludy a vyrobily tak ježky, kterým později naložily na záda jablíčka, šípky a jiné dobroty na zimu.

Dalším polotovarem ze sena byl drak, kterému děti vytvořily obličej a na ocas navazovaly barevné pentličky. Ti nejmenší skládali z papíru červíky a lepili je do velkého jablíčka nebo polepovali polystyrenové koule barevnými listy. Všem malým tvořílkům samozřejmě asistovali dospěláci a tak společnými silami vznikly velmi pěkné a originální výrobky.

K práci bylo připraveno i podzimní občerstvení – šíp-

kový čaj, halloweenské šneky z listového těsta a sušené křížaly, které většina dětí ochutnala poprvé.

Každý si jako vždy odnesl své výrobky domů, děti navíc dostaly malé dárky.

Letošní podzimní tvoření v soutickém muzeu se opět vydařilo. Jsme rádi, že tyto výrobky zdobí okna a dětské pokojíčky a že přinášíme tvůrčí inspiraci i ostatním.

Dana Vlasáková

Povedené Svatohubertské slavnosti

Jen samé pozitivní ohlasy jsem zaznamenala na první Svatohubertské slavnosti v Trhovém Štěpánově. I já jsem se v sobotu 8. listopadu akce účastnila a potvrzuji dojmy všech oslovených. Moc se mi odpoledne líbilo – mělo slavnostní ráz, myslivcům to velmi slušelo, diváci byli noblesou uchváteni a nikdo si nenechal ujít zlatý hřeb – mši svatou a pasování mladých adeptů na myslivce v kostele sv. Bartoloměje.

Sv. Hubert je patronem myslivců a lovců. Město, Okresní myslivecký svaz Benešov, vlašimská firma Sellier & Bellot, a.s., a místní myslivecká sdružení spojily síly, a na počest sv. Huberta uspořádali pro zájemce a návštěvníky hezké odpoledne. Vyzdobený průvod vyrazil ve 14 h od Spolkového domu směrem k Pomníku padlým v první světové válce. Se zájmem a úžasem jsme poslouchali paní Jiřinu Janatovou ze Zruče nad Sázavou, která dokázala poutavou formou vyprávět o úlohách myslivců, coby elitních vojenských pluků ve válečných útrapách.

O tom, že myslivci mají váženou tradici a hlavně také bohatou kulturu, přesvědčovali diváky po celou dobu akce hudebníci z uskupení Benešovské horny, členové sdružení pečující o důležité atributy myslivosti, psodvci s ukázněnými psy a sokolníci s vycvičenými dravci.

Kostel sv. Bartoloměje byl před zahájením mše zcela zaplněn. Lidé se těšili jak na bohoslužbu pana faráře ThMgr. P. Marka Martišky, MIC, který je sám myslivec, a k tématice má velmi blízko, tak i na závěrečné pasování tří začínajících myslivců. Obojí bylo krásné, dojemné a půvabné. Pasování provedl pan Ing. Jan Slabý (starosta města Neveklov) – v současné době jedna z největších osobností české myslivosti.

Z kostela se lidé přesunuli zpět do Spolkového domu, kde na ně čekalo výborné jídlo připravené ze zvěřiny.

Občerstvení s profesionální obsluhou zajistil pan Turek z Vlašimi a návštěvníci si opět pochvalovali. Každého potěšila také čistě a mile koncipovaná výstava myslivosti v Muzeu Štěpánovska. Prezentovala se na ní všechny zúčastněná myslivecká sdružení i akciová společnost Sellier & Bellot, která už téměř dvě století vyrábí náboje pro lov a sport. Lidé si mohli také prohlédnout a zakoupit neuvěřitelné výrobky šperkaře – řezbáře nebo nožíře.

Těším se na další Svatohubertské slavnosti a moc děkuji panu Mgr. Stanislavu Kuželovi za uspořádání tak hezké akce!

Eva Vrzalová

Světlušky a světluškové

14. 11. 2014 v podvečer se u místní základní školy sešli v hojném počtu světlušky a světluškové, aby se zúčastnili tradičního lampiónového průvodu městem.

Světlýkový průvod prošel tentokrát ulicí Nad Školou směrem ke hřbitovu, kde byl pro děti připraven ohňostroj. Tentokrát nám teplé listopadové počasí dovolilo strávit zbytek odpoledne pod širým nebem, a proto jsme průvod zakončili u ohničku na hřišti U Vodárny. Svítili jsme a blikali, protože jediné, co nás trochu zklamalo, bylo pouliční osvětlení, které jako na potvoru právě v těchto místech nesvítilo, ale zase o to víc vynikla všechna ta světlýlka. A magický ohýnek, nad kterým si mohly vyhladovělé poletuchy opéct buřtíka, zářil jako malé slunce v temném zákoutí.

Příjemně unaveni jsme se rozešli do svých postýlek, abychom nabrali síly na další akce, které se kvapem blíží.

Hana Pokorná

Místní akční skupina Blaník představila na konferenci témata budoucího rozvoje

Pohled do jednacího sálu

Do nedalekých Čechtí se v úterý 25. 11. 2014 sjeli aktivní jednotlivci, organizace a zástupci obcí celého regionu Vlašimska na konferenci Místní akční skupiny Blaník. Konference trvala celý den a představila dosavadní práci na tzv. strategii – tedy plánu rozvoje širokého území od hory Blaník až po vodní nádrž Želivka. Podle tohoto dokumentu bude v následujících sedmi letech MAS Blaník realizovat cíle, které si před sebe lidé působící ve zdejší kraji vytyčili. Účastníci konference také jednotlivé cíle ještě více dopracovali a doplnili strategii o další myšlenky a nápady.

Strategie MAS Blaník je rozčleněna do sedmi základních témat: 1. Rozvoj obcí, 2. Výchova a vzdělávání, 3. Kulturní, spolková a zájmová činnost, 4. Sociální služby, 5. Cestovní ruch, 6. Využití potenciálu krajiny, a nově také

7. Spolupráce. Každé toto téma má svoji tzv. pracovní skupinu, která ho v dokumentu svým způsobem uchopila.

Pracovní skupiny jsou otevřené všem zájemcům a tvoří je aktivní lidé, kteří mají o dané téma zájem a chtějí ho ve svém dalším působení dál rozvíjet. Ve skupině Výchova a vzdělávání tak najdete místní učitele, studenty, organizátory různých kurzů nebo podnikatele. Skupina Využití potenciálu krajiny zahrnuje zemědělce, ochránce přírody, včelaře nebo majitele drobných památek. V Kulturní, spolkové a zájmové činnosti jsou zastupci spolků, kulturních a sportovních organizací.

Konference v Čechtích přinesla do strategie některé novinky – například otevření pracovní skupiny Spolupráce. Ta se bude zabývat společnými projekty s dalšími tuzemskými i zahraničními partnerskými regiony.

Tak jako ostatní místní akční skupiny v ČR, bude i MAS Blaník nyní usilovat o schválení strategie, aby mohla čerpat finanční prostředky z Evropské unie na nové programové období. Pokud bude úspěšná, bude moci vyhlašovat výzvy k podávání projektů a žádání o dotace na právě ony cíle, které si lidé z regionu stanovili.

„Prioritou pro nás nejsou jen dotace, především bychom si rádi společně splnili to, co jsme si ve strategii naplánovali. Chceme zdejší území rozvíjet, zvelebovat a lidem zkvalitňovat život“, vysvětluje další působení MAS Blaník její předsedkyně Mgr. Renata Vondráková.

Pracovní verzi strategie MAS Blaník najdete na www.masblanik.cz. Po právě uskutečněné konferenci bude dokument dále aktualizován.

Eva Vrzalová

Předvánoční turnaj

Mílovými kroky se blížila 1. adventní neděle, a proto se (již tradičně) 22.11.2014 sešli malí i velcí v sokolovně v Trhovém Štěpánově, aby změřili své síly ve stolních hrách. Velcí samozřejmě nesoutěžili, ale zdobili perníčky a vyráběli vánoční svícny a různé dekorace. Tyto se poté prodávají na vánočních trzích města, aby výtěžek opět posloužil dětem.

Děti sice letos nebylo moc, o to větší boje se vedly u stolečků. Zasloužené medaile a diplomy si odnesli jen ti nejlepší, někteří hned několik.

Samozřejmostí bylo občerstvení, které jsme letos pojali v „bramborovém“ duchu, a tak všichni snad odcházeli domů spokojeni.

Malá, ale šikovná

Pozitivní bylo také to, že mezi „staré známé tváře“ u pracovních stolů zavítaly opět i starší děti, které se ve výrobě dekorací mnohdy vyrovnaly dospělákům. Ale i ti nejmenší si chtěli vyzkoušet svůj um a předvedli, že starší generace se opravdu nemusí bát, komu předá jednu štafetu.

Děkujeme touto cestou zejména Haně Nekvasilové, která dokáže, jako ostatně každý rok, ozdobit perníčky na první pohled zcela neozdobitelné, dokáže vykouzlit úžasné perníkové chaloupky nebo stromečky a čertíky. Ale i ostatní předvedli své šikovné ruce a úžas vzbuzovala trpělivost některých malých dětí, které vydržely hodiny sedět a tvořit spolu s dospělými perníčky na adventní kalendáře.

Největší vytrvalci

Stupně vítězů

Šikovné ručičky

Třetím tahem mat

Dále bych chtěla poděkovat Monice Novákové, která měla celou akci, od přípravy těsta přes upečení a zdobení, i soutěže na starosti a zhostila se jí, jako vždy, na výbornou.

Jmenovat všechny by bylo nad mé síly a mohla bych snadno na někoho zapomenout, proto děkujeme všem, kteří přispěli se svojí troškou do mlýna.

Zároveň si dovoluji jménem Základní školy Trhový Štěpánov, Unie rodičů při základní škole a Sokola Trhový Štěpánov poděkovat všem za celoroční práci pro děti.

Všem spoluobčanům bych chtěla popřát krásné, klidné a pohodové prožití vánočních svátků a pevné zdraví do nového roku.

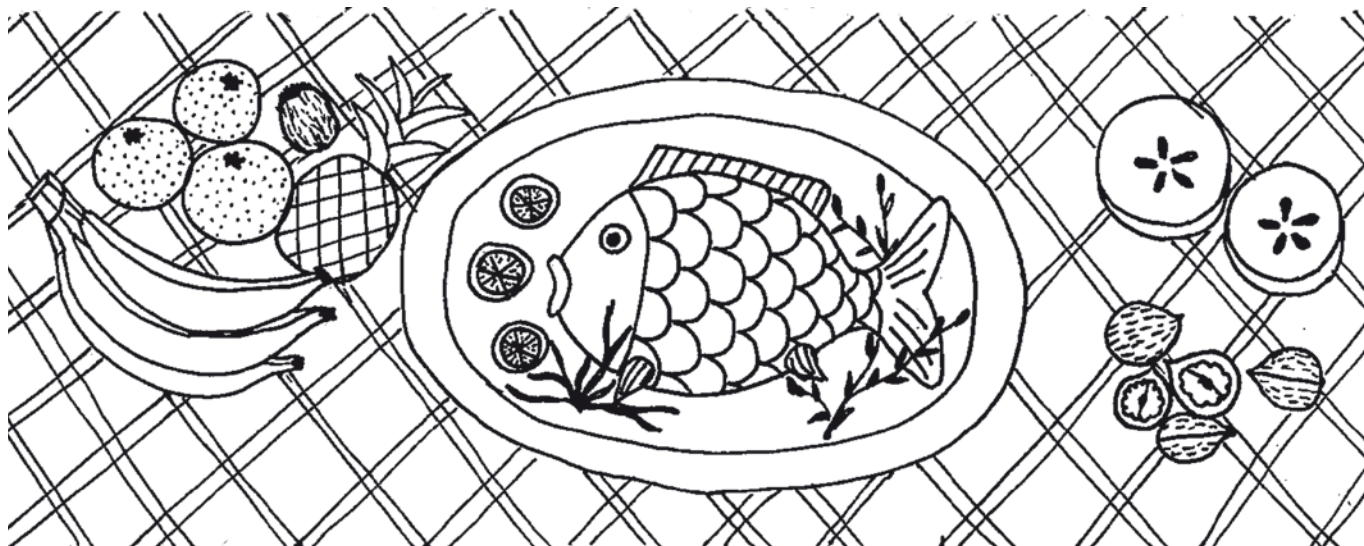
Hana Pokorná

Vlastivědný čtvrtletník Pod Blaníkem 3.2014

Tento časopis přináší opět další zajímavé články. Prolistujme obsah letošního třetího čísla. Pokud Vás upozornění na některý z článků zaujme, můžete si časopis půjčit v městské knihovně Trhový Štěpánov nebo zakoupit ve Vlašimi.

Pavel Pešout s Jitkou Zenáhlíkovou napsali článek „Nová naučná stezka ve vlašimském parku“. V něm připomínají, že první návrh naučné stezky vznikl v roce 1991. Návrh byl realizován v roce 1995. Co je na nové naučné stezce nového? Je to především obnova nových

cest a z nich zejména kočárová cesta podél řeky Blanice na loukách pod Starým hradem. Další jsou tři cesty s lávkami přes vodní toky. Dále je to interaktivní naučná stezka s osmnácti informačními panely a dalšími zajímavostmi, jimiž jsou dřevěné plastiky lučního koníka, vydry a páchníka. V parku přibýly tři nové altány: Luční, Nejkrásnější vyhlídka a třetí ve svahu naproti Znosimské bráně. – Lubomír Hanel píše o zajímavém broukovi. Je jím „Pozoruhodný kůrovec“ bělokaz březový. Jeho přítomnost na bříze se pozná podle uspořádání vzdušní-

ků (dýchacích otvorů), které jsou umístěny za sebou. – Miloš Krejčíř popsal „Zajímavý nález kožojeda *Attagenus pantherinus* na Podblanicku“. Je to nejnovější nález na území naší republiky. – Pavel Jakubův pokračuje v seriálu „Staré odrůdy jaderovin na Podblanicku“ už sedmou částí. Popisuje dva druhy jabloní, a to Astrachán bílý a Jablko citrónové zimní. – Erich Renner pokračuje v rozsáhlém popisu událostí v druhé části stati „Pražské jaro a kremelský mráz v kraji pod Bláníkem“. Jsou to méně známé skutečnosti, které se udály zejména po vpádu sovětských vojsk 21. 8. 1968 do tehdejšího Československa. – „Prusko-rakouská válka a její dopad na život ve vlašimském regionu“ je z pera Ivany Preislerové. Popisuje v něm příčiny vzniku války a její dopad na obyvatelstvo Vlašimska. – Josef Moudrý nazval svůj článek „Významný český houslař 19. století, rodák z Domašína“. Josef Kulík byl vynikajícím houslařem působícím v Praze. – Mezi dnes už vzácné tiskoviny patří „Pozvánky na taneční zábavy“. Jejich objevení po smrti předků popisuje Věra Kapková ze Sedlce-Prčice. Tyto drobné tisky jsou nejen dokladem bohaté spolkové činnosti, ale též dokladem tiskařského umění v tehdejších omezených technických možnostech. – Radovan Cáder a Zdeněk Otrádovec přibližují čtenářům události „Z pamětní knihy kostela sv. Václava v Libouni“. Je to vskutku zajímavé čtení. – Slávka Rýdlová se v druhé části věnuje dalšímu divadelnímu souboru v článku „Z historie ochotnického divadla v Týnci nad Sázavou“. Je to už XXXVII. pokračování seriálu Ochotnické divadlo na Podblanicku. V současnosti v Týnci působí dva spolky, a to Habaděj a Ochotnický spolek Netopýr. – Všechny články jsou doplněny fotografiemi a kresbami.

Vložená příloha obsahuje tyto články:

V ročníku XI., 1931–32 časopisu Pod Bláníkem byl

vybrán článek V. Kadeřábka „Košářská pěšina“. Je to popis pěšiny, po níž putovali hokynáři od Zruče nad Sázavou, Trhového Štěpánova a Kácova přes Šternov až do Prahy. Cesta trvala 12 hodin pěšky! – „Dopis z fronty (3) od Jana Dvořáka“ přibližuje Jana Jindráková. Je to smutné vyprávění o útrapách v 1. světové válce.

Upoutávky na regionální literaturu přibližují tyto články:

Václav Kovařík píše o sborníku Český Merán 17/2013. Na 186 stranách přináší 17 článků od 13 autorů. Cenný příspěvek je o archeologickém výzkumu náměstí v Prčici, články o regionálních malířích, vzpomínky na druhou světovou válku, a rovněž i o zajímavých starých příjmeních v Českém Meránu. – Kateřina Červenková přibližuje knížečku „Na bicyklu za geologickými zajímavostmi okolí Votic“. – Pavel Pešout seznamuje s knížkou „Mladovožický uličník“. Je to popis původu jmen i vývoj ulic v Mladé Vožici.

Zprávy a sdělení:

Jiří Pavelka píše o Ekologické olympiádě, Stanislav Příhoda o Podblanické galerii v roce 2014, Jiří Pavelka o Podblanickém plenéru, který se konal už po osmnácté. Z pera téhož autora jsou informace o letních táborech Podblanického ekocentra. Ivana Křížová píše o úspěšné výstavě hub blanických lesů 2014, která se konala 13. září 2014 v budově Správy CHKO Bláník. Zprávy ze Záchranné stanice pro živočichy ČSOP Vlašim napsal Stanislav Němec. Poslední část obsahuje přehled plánovaných akcí Muzea Podblanicka a ČSOP Vlašim.

Sborník Pod Bláníkem je stále zdrojem dobrých informací o přírodě, historii i kultuře v rozsáhlé oblasti zahrnující Benešovsko, Vlašimsko, Voticko, Český Merán i Dolní Posázaví.

Jaromír Vlček

Co jsme udělali pro ekologii

Dovolte mi krátké ohlédnutí za činností sběrného dvora – firmy EKOSO v Trhovém Štěpánově.

S potěšením konstatuji, že většina obyvatel našeho města vnímá naše informace a snaží se podle nich zařídit. Přibývá těch, kteří využívají sběrné soboty, zavolají nás k odvozu elektrospotřebičů. Mnozí se chovají k nebezpečným odpadům tak, jak by to mělo být. Jistě nám záleží na tom, aby naše děti mohly žít v dýchatelném ovzduší, měly dostatek pitné vody, nespálil je sluneční žár a nenarážely na každém kroku na odpadky předchozích generací.

Náš sběrný dvůr dává dost možností vypořádat se s odpady a recyklací. Zatímco u některých komodit můžeme být spokojeni, a lidé si zvykli dát je do sběrného dvora (např. ledničky a televize), domnívám se, že u dalších jsou čísla neuspokojivá. Kladu si otázku, kde tyto věci končí. Příkladem je mimo jiné množství odevzda-

ných mobilních telefonů. Těch třicet pět kousků přišlo většinou z firem, kde se k protokolu o odpisu povinně přikládá potvrzení o ekologické likvidaci. Občané nepotřebují nic dokládat. Ve skutečnosti jen občas při vysypávání kontejneru vidíme, jak telefon zapadne do skládky, kde ho už nikdo hledat nebude. Že v tom množství odpadu lze zahlédnout tak malou věc dává tušit, že jich tam končí mnohem více...

V popelnicích mizí často i větší kousky, jako radio-magnetofony, videorekordéry, dekodéry a notebooky. Je to na pováženou. Přece jste si už při nákupu zaplatili recyklační poplatek a máte právo přímo vyžadovat jeho ekologickou likvidaci! V předchozím příspěvku jsem naznačil, že si zanedlouho každé kilo odpadu budeme muset zaplatit osobně. Dokud nás to nepálí, sypeme anonymně vše na jednu hromadu – šup do skládky. „Erár“ to zvládne... Co učíme naše děti – nezodpovědnosti,

lhostejnosti? To se nám líbí, je to v pořádku? Je dost velká pravděpodobnost, že se nám to vrátí jako bumerang.

Rád bych připomněl všem umístění ekoboxu na chodbě pošty, kam můžete jakékoli drobné spotřebiče odložit. Na použité baterie je horní box, proto je neházejte do velké krabice. Znovu připomínám: nedávejte sem úsporné ani jiné žárovky.

Pro zajímavost uvádím množství spotřebičů, které se ve štěpánovském meziskladu posbíralo a předalo k ekologické likvidaci v roce 2014. K ekologické likvidaci jsme předali téměř čtyři a půl tuny televizí, nebo deset tun ledniček a mrazáků, přes dvě tuny praček a 100 kg baterií:

Sběrným dvorem prošlo v roce 2014 přibližně		
Komodita	Cca kusů	Hmotnost v tunách
Televize	280	4,4
Chladničky	250	8,9
Mrazáky	30	1,2
Mikrovlnka	35	0,5
Pračky	40	2,1
Elektrické sporáky	20	0,4
Vysavače	60	0,3
Rychlovarné konvice	100	0,07
PC monitory	80	1,3
PC	65	0,4
Telefony	35	0,02
PC tiskárny	100	0,3
Radiomagnetofony	45	0,04
Videorekordéry	30	0,08
Dekodéry	35	0,1
Drobné spotřebiče	150	0,08
Zářivkové trubice	1500	0,2
Stroje a nástroje	30	0,3
Baterie		0,1
CELKEM		20,79 t

Na internetu jsem objevil zajímavou zprávu, že růst „ozonové díry“ nad Antarktidou se zastavil, a dokonce vykazuje známky jejího zmenšování. Nestalo by se to, kdyby v sedmdesátých letech někteří vědci neusilovali o snižování emisí a nezainteresovali i vlivné politiky. K tomu jistě přispěla i ekologická likvidace freonů z našich starých ledniček. Ale prý zdaleka není vyhráno, je potřeba v odbourávání emisí pokračovat.

Blíží se Vánoce, kdy si mnozí dopřejí lepší televizi, lepší informační technologii, lepší kuchyňské vybavení, „chytřejší“ mobilní telefon. Nezapomeňte, že vaše staré spotřebiče patří na sběrný dvůr. Za to, že si vzpomenete a odevdáte je, vám předem děkujeme a přejeme vám krásné svátky, hodně pohody, klidu a radosti z těch nových.

Jiří Lachman, EKOSO Trhový Štěpánov, s.r.o.

Vůně Vánoc na základní škole

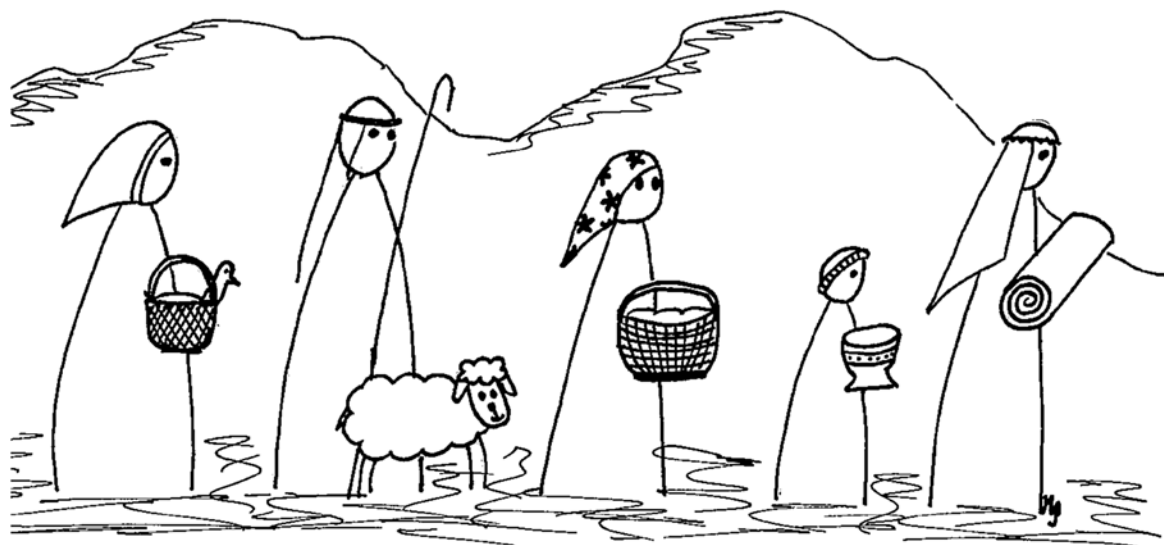
Školou se line vůně cukroví, žáci s paní Zdeňkou Chvojkovou a třídními učiteli vyrábějí ozdoby z korálků. Keramická dílna pod vedením paní Mirky Naňákové tvoří nádherné vánoční výrobky a ve třídách se hromadí práce žáků s vánoční tematikou.

Asi tak vypadají na ZŠ Trhový Štěpánov přípravy na Vánoční trhy. Výrobky jsou připravovány na školní Vánoční trh a na Vánoční trhy města. Vánoční trh pro rodiče bude mít ve škole svou premiéru. Žáci chtějí udělat rodičům hezké odpoledne a ukázat jim vše, co vyrobili. Pod pečlivým vedením dospělých žáci tvoří nádherná díla a školu prostupuje příjemná atmosféra příprav na čas předvánoční a vánoční. Každý rok se sortiment výrobků rozšiřuje a zdokonaluje. Je vidět radost z práce a nadšení. Snad vás některý z výrobků potěší, až se ocitne ve vaší domácnosti. Vždyť největší radost udělají ty nejmenší maličkosti!

Za všechny zaměstnance školy a žáky přeji všem čtenářům Zpravodaje příjemné a klidné prožití svátků vánočních a pevné zdraví do nového roku 2015.

Mgr. Květa Kuželová, ředitelka školy

Pomoc autistickým dětem

ZŠ Trhový Štěpánov se zúčastnila projektu organizace FOR HELP s.r.o. Tato společnost pomáhá dětem postiženým závažnými nemocemi. Zaměřuje se na zvířecí terapii pod názvem Mazlení s koníkem, pořádá přednášky pro rodiče dětí postižených autismem, nakupuje pro děti výukové pomůcky a organizuje pro ně mnoho zajímavých akcí.

Naše škola finančně přispěla na projekt Mazlení s koníkem a na vánoční programy. Velice si vážíme toho, že někdo tak obětavě a zajímavě pomáhá dětem. Do budoucna chceme naši pomoc rozvíjet a navázat užší kontakt se společností FOR HELP a ukázat, že nikomu na naší škole není lhostejné, když mají děti a jejich rodiny problémy.

Mgr. Květa Kuželová, ředitelka školy

Co je na Vánocích nejkrásnější

Vánoce jsou krásné svátky, svátky klidu a míru. U nás je zvykem strojit stromeček den předem. Nejhezčí na Vánocích je to, když se sejde celá rodina u večeře a můžeme si společně povídat.

Ráno vstávám dříve než obvykle, jelikož se těším na dárky. Obvykle pomáhám babičce péct koláč, což mě docela baví. Jsem ale stejně nervózní, protože jsem nedočkavý. Potom s dědou chodíme pro kapra. Já sice kapra nejím, ale stejně s ním dědovi rád pomůžu. Babička mezitím pomalu loupe brambory na salát.

K obědu míváme kubu. Po obědě jdeme na procházku do lesa a pozorujeme krásu přírody. Také nikdy nezapomeneme přinést něco na zub pro lesní zvěř. Když se začne šerit, babička se pustí do pečení řízků.

Při jasném počasí se na obloze brzy objeví první hvězda a my konečně začneme večeřet. Po večeři se se-

Vánoce u nás doma

Každým rokem se na Štědrý den budím brzy z rána, jelikož jsem nedočkavý. Posnídám pár kousků cukroví společně s ovocným čajem. Po probuzení zbytku rodiny se společně podíváme na pár tradičních českých pohádek, např. S čerty nejsou žerty a Popelku. Společně se naobědváme a odstartují přípravy na štědrovečerní večeři.

Táta se chystá na kapra, mamka s babičkou připravují oblíbený bramborový salát. Tyto přípravy mě moc nebaví, a proto jdeme společně s přítelem mé sestry ven na zahradu postavit sněhuláka či se koulovat (tedy pokud je sníh).

Ke slavnostní večeři má být člověk slušně upravený, tak se jdu umýt a obléci do společenského oblečení. Pomalu se blíží večeře a já se těším čím dál víc. Kolem 19:00 hodiny večer se všichni setkáme u večeře a povečeříme lahodného kapra s bramborovým salátem.

Po večeři jdeme zkontrolovat zahradu, jestli náhodou neuvidíme, jak letí Ježíšek. Poté se vrátíme domů k vyhrátým kamnům a pod naším krásně ozdobeným stromčkem nalezneme spoustu nádherných dárků. Každý z nás dostal to, co si přál.

Vánoce jsou můj nejoblíbenější svátek díky tomu, že se celá rodina sejde na jednom místě, povídáme si spolu a to nejdůležitější je, že jsme spolu pohromadě. Ovšem nemělo by to být pouze o Vánocích, ale i během celého roku.

Jan Marvan, 9. třída, Trhový Štěpánov

jdeme u stromečku, zazpíváme koledy, rozdáme si dárky a díváme se na pohádky. Po půlnoci jdeme do kostela sv. Bartoloměje na půlnoční mši, kterou nikdy nesmíme vynechat.

Po návratu ze mše jdeme spát. Usínám s blaženým pocitem, že letošní Vánoce stály opět za to.

Jiří Drnovec, 9. třída, Trhový Štěpánov

Štědrý den

Vánoce! Když se řekne Vánoce, většina lidí si představí Štědrý den, plno dárků, jídla a sněh. Já si ale myslím, že Vánoce jsou úplně o něčem jiném. A jak bych si představovala svoje nejlepší a nejúžasnější Vánoce?

Začneme pěkně od začátku, a to vánoční výzdobou. Ta je podle mě jednou z nejdůležitějších vánočních věcí. Je prima ozdobit si dům nebo byt tak, aby vám to přinášelo radost. Abych pravdu řekla, já bych nejraději zdobila třeba už v září, abych si vánoční atmosféru opravdu užila.

Vánoce

Příběh o narození Ježíše všichni známe. Vánoce by měly být o lásce, klidu, míru a pohodě. Jsou určitě nejpoulnější svátkem hlavně pro děti, které se těší, že po slavnostní večeři přijde Ježíšek a přinese jim dárky, protože byly celý rok hodné.

K Vánocům patří mnoho tradic, které také určitě všichni známe – zdobení stromečku, pečení cukroví, rozkrajování jablíčka nebo lití olova. Štědrovečerní večeři tvoří tradičně bramborový salát a smažený kapr. Vánoce si neumíme představit bez vánočních koled nebo půlnoční mše.

Já mám na Vánocích nejraději, že se všichni sejdeme, že jsme na sebe všichni hodní, což by nemělo být jen o Vánocích.

U nás doma slavíme Vánoce od rána. K snídani míváme vánočku a potom se jde zdobit stromeček. Mamka mezitím připraví k obědu žemlovku, protože se celý den nemá jíst maso. Odpoledne kolem čtvrté začínáme s mamkou připravovat štědrovečerní večeři. Po večeři jdeme rozbalovat dárky, díváme se na vánoční pohádky a jíme cukroví.

U nás v rodině všichni rádi slavíme Vánoce. Doufám, že i letos budou moc pěkné, a to nejen u nás, ale na celém světě.

Míša Müllerová, 8. třída, Trhový Štěpánov

Dalším důležitým bodem o Vánocích jsou koledy, které dokáží tu správnou atmosféru navodit. Ty bych si nejraději také pouštěla s hodně velkým předstihem.

Další věc, kterou na Vánocích miluju, je pečení perníčků a vánočního cukroví. Ráda také vybírám dárky pro své blízké. Ne proto, abych „něco koupila“, ale hodně dobře si rozmyslím, jaký dárek by komu udělal radost.

A teď hurá na ten toužebně očekávaný Štědrý den. Ráno si vždy připravím kakao a koukám přes okno, jak krásně sněží, a užívám si teplíčka, které doma máme. Potom obvykle přichází zdobení stromečku. Připravím si úplně všechny ozdoby, které doma máme, a poté se rozhodnu, do jaké barvy letos půjdu. Stromeček zdobím nejraději sama, protože nemám ráda dobře míněné rady ze všech stran.

Odpoledne jde celá rodina na procházku nebo sledujeme vánoční pohádky. Když nastane večer, mamka chystá večeři a já slavnostně prostírám stůl. Po večeři si dospělí hrozně rádi dlouho povídají, ale já to nemám ráda, protože už jsem natěšená na dárky. Obvykle je také rozdávám.

Nakonec krájíme jablíčka, lijeme olovo nebo jen tak z legrace házíme botou, abychom se dozvěděli, kdo se dostane někam z domu (třeba jen na dovolenou). Pak už si jen povídáme a jsme rádi, že v naší rodině panuje klid, pohoda a láska. Jen si vždýcky říkám, jak ten rok utekl a že by bylo prima, kdybychom se příští rok zase všichni sešli.

Veronika Šimková, 8. třída, Sedlice

Můj pes Nella

Mám psa jménem Nella, je to kříženec bigla. Má černobílou barvu, na bílých místech je grošovaná. Nella je pes střední velikosti, je velmi hbitá.

Povahově je moc hodná, hodí se skvěle jako pes k dětem. Zároveň je vhodná jako pes hlídací, protože si dobře chrání své území a svoji lidskou „smečku“. Na toho, kdo projde kolem, okamžitě začne štěkat. Říká se sice, že pes, který štěká, nekouše, ale věřte tomu...

Její uši se zdají být trochu velké a při běhu jí vlají kolem hlavy. Zajímavé je, že na jednom oku má černé a na druhém bílé řasy.

Dá se říct, že jí všechno, co dostane, ale pokud by si mohla vybrat, určitě by si vybrala meloun nebo řízek – ty má totiž nejraději.

Jsou jí dva roky, ale chová se stále jako štěně. Má ji moc ráda a věřím, že i ona má ráda mě. Chodíme spolu na procházky a různě spolu „blbneme“, je to moje zvířecí kamarádka.

Eliška Plešavská, 8. třída, Trhový Štěpánov

Vánoční stromeček

Uprostřed hlubokého a temného lesa jsem stál pokryt bílou peřinou. Nebyl to obyčejný les, byla to školka plná smrčků.

Okolo mě stáli mí kamarádi a říkali, jak se těší, až budou u někoho doma. Jediný já jsem nechápal, o čem mluví. Příběhla ke mně veverka, která bydlela blízko hájovny. Říká, jak mi závidí, že budu někde v teple a blízko lidí. Jenže já jsem pořád nechápal, tak jsem se jí na všechno ptal a ona mi odpověděla. Nejvíce jsem se bál, že bude bolet, až mě budou přesazovat do květináče.

Za pár dní přijeli dva pánové a přesadili mě. Vůbec to nebolelo. Nevím, čeho jsem se tak bál. Ti mě odvezli někam před nějaký obchodní dům či co. Povíдали jsme si s mými kamarády, jak se těšíme... A najednou přijela taková černá, velká krabice. Z ní vystoupili lidé, kteří si mě

prohlíželi a pořád o něčem mluvili. Nakonec mě naložili do černé krabice a odjeli se mnou. Když mě nesli domů, tak jsem viděl zahradu, které byla plná stromků. Postavili mě do rohu místnosti a okolo mě běhaly dvě malé děti. Zprvu jsem se jich bál, ale strach za chvíli přešel. Děti na mě věšely různé ozdobičky, svíčky a čokolády. Najednou všichni odešli. Uviděl jsem velkou zář a pode mnou se objevily dárky. Zazvonil zvoneček, děti přiběhly. Oči se jim najednou rozzářily a s údivem na mě koukaly.

Od té doby jsem pochopil, co mi veverka záviděla. Nevíte? Přece ty rozzářené dětské oči!

Doufám, že přes léto mě dají na zahradu k těm ostatním stromečkům, abych si měl s kým povídat. A přes Vánoce si budu užívat vánoční pohody.

Martina Kudynová, 9. třída, Trhový Štěpánov

Zapívejte si vánoční píseň Dnes jásejte věrní! (Adeste fideles!)

*latinský hymnus 1751
přel. S. Verner*

Dnes já-sej-te, věr-ní, ra-dostnám je dá-na, ó pojd'-te, ó

pojd'-te až k Be-tlé-mu! Ví-tej-te dí-tě,

an-dě-lů všech Krá-le: Ó pojd'-te, u-ctí-vej-me, ó pojd'-te dí-ky

vzdej-me, ó pojd'-te, pís-ně pěj-me před Je-ží-šem!

2. Pastýři před námi zanechali stáda a pokorně blíží se k jesličkám. Pospěšme s nimi kroky radostnými: Ó pojdte, uctívejme atd.

3. To věčného Otce nebeská je sláva, leč v tělo zde oděna nejčistší. Bůh jako dítě ovnuté v plénkách: Ó pojdte, uctívejme atd.

4. Pro nás ležel v slámě, nejchudším zde stal se, jej vítejme láskou a vroucností! Tak miloval nás – kdo mu lásku vrátí? Ó pojdte, uctívejme atd.

Latinské znění pro milovníky latiny:

1. Adeste, fideles, laeti triumphantes, venite, venite in Bethlehem. Natum videte, Regem angelorum. Venite adoremus, venite adoremus, venite adoremus, Dominum.

2. En grege relicto, humiles ad cunas vocati pastores appropriant. Et nos ovanti gradu festinemus. Venite adoremus, venite adoremus, venite adoremus, Dominum.

3. Aeterni parentis splendorem aeternum, velatum sub carne videbimus. Deum infantem, pannis involutem. Venite adoremus, venite adoremus, venite adoremus, Dominum.

4. Pro nobis egenum et foeno cubantem, piis foveamus amplexibus! Sic nos amantem, quis non redamaret? Venite adoremus, venite adoremus, venite adoremus, Dominum.

Datum narození Krista

Ježíš Kristus se skutečně narodil 25. prosince roku 1 našeho letopočtu

Kolem data narození Ježíše Krista se vedou v posledních dvou stoletích polemiky. Je zpochybňován rok narození Ježíše Krista, který určil opat Dionýsius Exiguus v 6. století. V 19. století někteří publicisté začali pokládat za rok narození Ježíše rok 7 př. n. l. Vycházeli z názoru, že konjunkce Jupitera se Saturnem, ke které v tomto roce došlo, byla „Betlémskou hvězdou“, o níž mluví evangelia. Podle toho, jak popisují evangelisté chování hvězdy vedoucí mudrce z východu do Betléma, však není možno

konjunkci Jupitera se Saturnem za tuto hvězdu pokládat.

Chyby se dopouštějí tito publicisté i v datování smrti krále Heroda Velikého, kterou stanovili na rok 4 př. n. l. O datech jeho života jsou však v historii dosti přesné záznamy. Herodovi bylo 15 let, když Jan Hyrkán II. dovršil devátý rok, kdy jej Pompeius jmenoval veleknězem. Víme, že Herodes zemřel ve věku 71 let, to znamená v roce 2 či 3 n. l. Odpovídá tomu i trvání vlády jeho synů, mezi které rozdělil svoji říši, Archelaa, Filipa a Antipase. Kromě toho zatmění Slunce, o kterém mluví Josef Flavius jako o události, jež provázela Herodovu smrt, nastalo jak r. 4 př. n. l., tak r. 3 n. l. Takže je jasně prokázáno, že se Ježíš narodil roku 1 n. l., tedy ve 26. roce Herodovy vlády, 42. roce vlády císaře Augusta a ve 3. čtvrtině 194. olympiády. Potvrdila se tak tradice východních církví, juliánský a gregoriánský kalendář, že se Ježíš narodil roku 1.

Opat Dionýsius se nemýlil, nemohl se mýlit, protože měl k dispozici všechna data, která umožňovala správný výpočet. Ten potvrzuje i údaj uvedený u Hippolyta Římského z r. 204. V homilii z r. 386 sv. Jan Zlatoústý tvrdí, že zná datum Kristova narození z archivů římské říše, ve kterých se uchovávají data o sčítání lidu provedeném na rozkaz císaře Augusta.

Datum narození Ježíše Krista 25. prosince potvrdil v r. 1958 prof. Shemarjahu Talmon z Hebrejské univerzity, který sestavil podle Kumránských svitků rozpis služeb kněží v Jeruzalémském chrámu. Otec Jana Křtitele, Zachariáš, patřil k Abiášově kněžské třídě. Té přišla povinnost sloužit v chrámu dvakrát do roka a svitky uvádějí konkrétní data této služby. Konec jeho služby byl mezi 23. a 25. září, kdy byl počat Jan Křtitel. Od tohoto dne za šest měsíců počala Panna Maria Ježíše (anděl Panně Marii při zvěstování řekl, že Alžběta je v šestém měsíci), za devět měsíců poté, t. j. 25. prosince, se Ježíš narodil. Můžeme také vypočítat i den ukřižování Ježíše Krista. Židé jedli velikonočního beránka 14. nisanu, což je první

Za světlem naděje

Za světlem naděje, mlhou a tmou,
Vánoce, Vánoce opět k nám jdou.
Na chvíli utichne marnosti shon,
země zas dotkne se nadzemský tón,
radost pak vydá svůj nejhezčí květ
a v očích Dítěte zhlédne se svět.

Slábne moc žoldáků, pouto a bič,
pokorní tuší, kdo k ráji má klíč
a k slzám lítosti nad tíhou vin
sklání se v milosti sám Boží Syn.
Když pro své království získat chce nás,
vraťme se k jeslím, ach, vraťme se zas.

Za světlem naděje mlhou a tmou,
Vánoce, Vánoce opět nás zvou,
v království pokoje uprostřed béd,
k spáse a naději pro celý svět,
tam, kde zas dosvědčí srdce i duch:
V Ježíši Kristu se zjevil sám Bůh.

Helena Kohoutová
(Ze samizdatové sbírky

„Básně k církevním svátkům“ – 1987)

jarní měsíc. Za Pontia Piláta, který Ježíše soudil, 14. nisan připadá na čtvrtek roku 33 n. l. Podle anglických astronomů v den uložení Ježíše do hrobu bylo v Jeruzalémě zatmění měsíce.

(Že Nový zákon popisuje skutečné události, nikoliv mýty, jak hlásají nepřátelé křesťanství, najdete na svých stránkách.)

Ing. Vladislav Běhal, DrSc.

Internetové stránky – Neviditelný pes 28. 12. 2013

Andělé na přelomu věků

Z Písma svatého (Bible) víme, že Pán Bůh mluví k člověku různým způsobem. O tom je řada dokladů v obou částech Bible. Pán Bůh hovořil tváří v tvář, v ohni, ve vichru a někdy v rozmanitých názorných příkladech. Mluvil skrze proroky i anděly. V podstatě lze říci, že prorok je ten, kdo mluví jménem druhého, za něho. Není to v první řadě ten, kdo předpovídá budoucnost, ale je to tlumočník Boží vůle. Říkává se, že linie starozákonních proroctví skončila Malachiášem. Není tomu tak, i když více než 400 let po něm Pán Bůh žádného proroka neposlal. Starozákonní proroctví končí Janem Křtitelem, ale ještě před ním zazněla prorocká slova z úst Janova otce Zachariáše, Simeona, Anny i Marie, jak čteme zejména v Lukášově evangeliu.

Pán Bůh posílal k lidem rovněž anděly. Jsou to Boží poslové, kteří žijí v Boží blízkosti a znají ho tváří v tvář. Andělé stojí výše než lidé. Jsou stvoření, svatí a neporušení hříchem. Mají svobodnou vůli, a proto nemusí vždy odolávat pokušení a hříchu. Víme přece o pádu andělů pod satanovým vedením.

Epištola Židům 1,14 definuje anděla zcela jednoznačně jako Božího posla, který slouží lidem. Jakou úlohu měli andělé na přelomu věků, v období několika let, před a při narození Pána Ježíše? Andělé jsou služební duchové, ale zcela jistě mohli na sebe brát podobu, podle níž je lidé poznali.

Lukáš popisuje, co prožil kněz Zachariáš, když měl službu v jeruzalémském chrámě. Obětuje kadidlo na pravé straně oltáře, kde se mu zjevil anděl. Bylo to tak náhlé a neočekávané, že se Zachariáš zděsil. Je to zcela pochopitelné. Když prožijeme něco zvláštního, co se vymyká našim představám, jsme vyděšeni. Avšak první andělova slova zní: „*Neboj se, Zachariáš!*“ Není důvod k obavám! Tvá prosba byla vyslyšena a tvá manželka Alžběta ti porodí syna. Bude se jmenovat Jan. Anděl mu zvěstuje, že prožije radost a nejen on. Jeho syn bude prorokem, půjde před Pánem v duchu a moci Eliášově, aby obrátil srdce otců k synům a vzpurné k moudrosti spravedlivých a připravil Pánu lid pohotový.

Rozhovor pokračuje. Zachariáš pochybuje a namítá, že on a jeho manželka Alžběta jsou už staří, a proto nemohou mít děti. Je tu nápadná podobnost s Abrahamem a Sárrou. Jako by si na to Zachariáš ani nevzpomněl.

Anděl řekne, že se jmenuje Gabriel (což znamená muž Boží nebo Bůh se projevil jako mocný). Stojí před Bohem a byl poslán, aby mu oznámil tuto radostnou zprávu. Obyčejně dobrým zprávám nevěříme. Kdysi dávno, jak je zapsáno ve 2. knize Královské, byl v Samaří velký hlad. Čtyři malomocní muži najdou v opuštěném syrském vojenském táboru tolik jídla, že se nejdříve sami najedli a napili. Tuto dobrou zprávu si nenechali pro sebe, ale oznámili ji králi. Ale králův služebník předtím nevěřil slovům proroka Elizea, že „zítra bude všeho dost“, a byl pro svou nevěru nakonec ušlapán k smrti.

Protože Zachariáš andělovi nevěřil, oněměl na celých 9 měsíců, než se narodil jeho syn Jan Křtitel. Ale potom chválil Boha překrásným chvalozpěvem.

Opakem Zachariáše je Maria. Za 6 měsíců od události v chrámě je anděl Gabriel znovu poslán od Boha do Galileje do zapadlého městečka Nazaréto. O něm se Natanael vyjádřil takto: „*Z Nazaréto je ten, o němž psal Mojžíš v Zákoně i proroci? Ježíš, syn Josefův z Nazaréto? Co odtamtud může vzejít dobrého?*“

Pán Bůh nedělá rozdíly. Ví, že i v zapadlém a ospalém městečku, kde lišky dávají dobrou noc, žije panna zasnoubená Josefovi z rodu Davidova. Je čistá, pokorná a věřící. Anděl k Marii přistoupil a oslovil ji slovy, která dosud neslyšela: „*Buď zdráva, milostí zahrnutá, Pán s tebou.*“ Maria se zarazila a přemýšlela, co ta slova znamenají.

Následujme Marii v tom, že o Slovu Božím budeme přemýšlet. Gabriel jí poví, že porodí syna a dá mu jméno Ježíš. Nato Maria odpoví otázkou: „Jak se to stane, když nežiji s mužem?“ Bez účasti muže nemůže mít žádná žena dítě. To je přece logické. Anděl pokračuje a sděluje jí, že na ni sestoupí Duch svatý a moc Nejvyššího ji zastíní. Povzbuzuje ji stavem Alžběty, která je v 6. měsíci těhotenství, ač se o ní říkalo, že je neplodná. Vždyť u Boha nebude nic nemožného. Maria na to andělovi odpoví jednou větou: „*Jsem služebnice Páně, staň se mi podle tvého slova.*“ Služebník svého pána poslouchá. Rozhovor skončil a brzo poté se Maria vydala na cestu za Alžbětou do Hebronu. Tam se navzájem sdílely své zkušenosti, tam zaznívají z úst Alžběty slova vnuknutá Duchem svatým a následně Marii slavný chvalozpěv zvaný Magnificat.

Zatímco se Zachariáš a Maria setkali s andělem osobně, tváří v tvář, zjevuje se anděl Josefovi ve snu, a to dokonce čtyřikrát. To je jeden z těch mnohých či rozličných způsobů, kterými k člověku promlouvá Pán Bůh.

Poprvé se to stalo, když Josef zjistil, že je Maria těhotná. Nechtěl ji vystavit hanbě. Ač byl s ní zasnouben, domníval se, že čeká dítě s jiným mužem. Chtěl se s ní tajně rozejít. Ale tím by se rovněž stal podezřelým. V noci se mu zjevil anděl a řekl mu vše podle pravdy. Když se probudil, přijal ji za svou manželku. Ale neměl s ní poměr, dokud neporodila Ježíše.

Podruhé se zjevil anděl Josefovi rovněž ve snu, když ho varoval před Herodovou zlobou. Herodes chtěl dítě Ježíše zahubit. Anděl mu dává pokyn, aby odešli do Egypta. Tam zůstali až do Herodovy smrti v roce 4 po Kr.

Potřetí a počtvrté se anděl zjevuje Josefovi v Egyptě a nabádá ho k návratu. Ale protože v Judsku kraloval Archelaus, Herodův syn, měl z něho obavy. Měl totiž z Herodových synů nejhorší pověst. Proto se bál jít do Judska. Ale na pokyn anděla ve snu se vydal na cestu a usadil se s Marií a Ježíšem v galilejském městečku Nazaretu.

Snům se připisoval zejména ve Starém zákoně velký význam. Byly to například sny faraonovy, Josefovy či Nebukadnesarovy. Ve Skutcích apoštolských čteme o snu, který měl apoštol Pavel. Makedonský muž ho prosí: „Přeplav se do Makedonie a pomoz nám.“ Sny mohou být prostředkem komunikace mezi Bohem a lidmi. Přesto varuje prorok Jeremjáš 23,28.29 před lživými sny a vyzdvihuje důležitost a prvořadost Božího Slova: *Prorok, který má sen, ať vypravuje sen, ale kdo má mé slovo, ať mluví mé slovo pravdivě. Co je slámě do obilí? je výrok Hospodinův. Není mé slovo jako oheň, je výrok Hospodinův, jako kladivo tříštící skálu?*“

S andělem se setkávají pastýři, kteří byli pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda. Náhle u nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň. Taková záře uprostřed noci by překvapila i nás. To se nedá srovnat s ničím, to je zcela ojedinělý a neopakovatelný jev! Ale anděl jim zvěstoval: „*Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán v městě Davidově.*“ A hned s andělem tu bylo množství nebeských zástupů a takto chválili Boha: „*Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem, v nichž má Bůh zalíbení.*“

Potom andělé odešli do nebe a pastýři šli až do Betléma. Řekli totiž: „*Pojďme až do Betléma a vizme to slovo, jež se stalo, kteréž Pán oznámil nám.*“ To slovo jim oznámil Pán Bůh skrze anděly – služebné duchy. Jak vzácně koresponduje tento první Blahoslavův překlad Nového zákona s Janovým evangeliem: „Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo byl Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest. V něm byl život a život byl světlo lidí. To světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila.“

Pán Bůh k nám mluví dodnes. Nepoužívá pokaždé stejný způsob oslovení. Mluví především skrze své svaté Slovo. Tím je míněno Písmo svaté, Bible Starého i Nového zákona. Mluví skrze proroky.

Pán Bůh rovněž mluví skrze události a znamení doby. Dívejme se kolem sebe a rozpoznávejme je s jeho pomocí. Pán Bůh posílá dodnes své anděly jako ochránce. Ale posílá a nechává zvěstovat především své Slovo ve všech křesťanských kostelích i modlitebnách. Na pravdivost Božího Slova se můžeme zcela a za každých okolností spolehnout.

Podle starého kázání.

Vánoční modlitba

Drahý Pane Bože, v tomto čase dávání a přijímání přehlédnu snadno dary, které mi dáváš ty.

Děkuji ti za místo, kde mohu bydlet, za oděv, jídlo a všechny dobré věci, které mi denně opatruješ.

Děkuji za lidi, které jsi postavil do mého života, kteří znají mé nedostatky, ale stále mne milují.

Děkuji ti, že zůstáváš se mnou v nesnázích života a táhneš mne blíž k sobě. Děkuji za pokoj, který dáváš jedině ty.

Nejvíce ze všeho ti děkuji, Pane, za to, že ses narodil pro mou záchranu.

Děkuji ti, že moje budoucnost je ve tvých rukou.

Děkuji ti, že jsi nadějí pro každého.

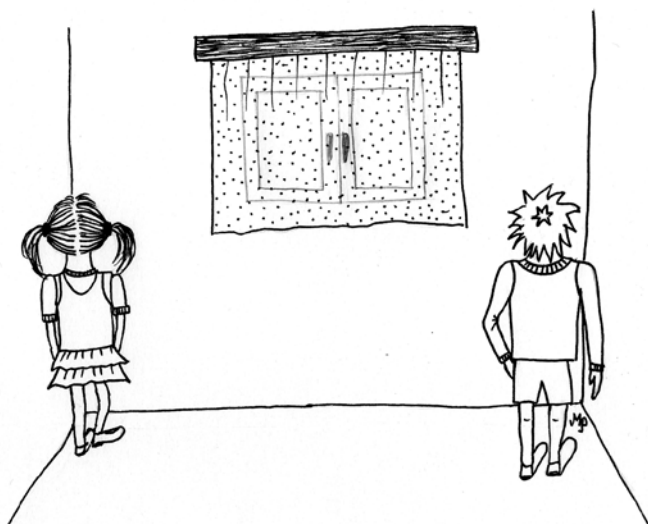
Amen.

Vlci

Povídka téměř vánoční

Sam vrískal na celé kolo. Přestal jen na okamžik, kdy se zahryzl Davidovi do ramene. Ten se nezarazil ani na tak krátkou chvíli a supěl a nadával bez přestání. Zato Anna měla zuby pevně stisknuté a beze slov, naprosto mlčenlivá, zuřivě se sápala na oba bratry, bušila do nich a rvala je za vlasy.

Dveře se rozlétly, maminciny energické ruce roztrhly zápasící klubko a její hlas ukončil boj: „Tak už dost! To se nevydržíte ani chvíli neprat? Že se nestydíte! Tady, dědečku, vidíš svoje vnoučata.“ Troje dětské oči spatřily za maminkou ještě jednu postavu. „A do kouta! Každý do svého!“ Maminčino nařízení bylo jasné a nedalo se obejít. Děti se neochotně šouraly ze středu místnosti. Poslechly, ale vrhaly na sebe aspoň vražedné pohledy plné nepřátelství.

„Dohlédni mi na chvíli na ně,“ poprosila maminka dědečka a pomohla mu z kabátu. „Co jim řekneš, když jsi farář? Jsou schopni si dokonce ublížit. Tohle nejsou sourozenci, to jsou vlci.“ Dědeček jí podal i svůj klobouk, přikýval, zavřel za maminkou dveře, přešel ke křeslu, posadil se a postupně se podíval do všech tří obsazených koutů. „Nazdar,“ pozdravil děti.

„Nazdar, dědo,“ odpověděli.

„Tak co nám řekneš, když seš farář?“ zajímal se nejmladší.

„Že maminku trápíte; je z vás nešťastná.“

„Jsme vlci,“ řekl David na vysvětlenou.

„Já jsem myslel, že jste děti,“ odpověděl dědeček. „Ale když jste vlci, tak to se ovšem musíte rvát. Vlci jsou nešťastná zvířata. Zakletá. Jsou to prý šelmy, které neznají slitování. Četl jsem, jak napadli člověka. Obstoupili ho dokola. Ale měl pušku. Vystřelil a jednoho vlka zranil. Nepomohli postřelenému kamarádovi. Vrhli se na něho

a sežrali ho, jako by nebyl jeden z nich. Proto se nedivím, že se i vy koušete a škrábete. Vlci jsou chudáci. Nic jiného nedovedou.“

„Dědo, my jsme zakouzlený?“ vyvodil z toho Sam. Sedl si v koutě na bobek a podepřel si pěstmi bradičku. Jeho starší sourozenci poslouchali stejně zaujatě. „Jestliže jste vlci, a ne děti, tak jste začarovaní. Ale já vím, jak se vlci mohou ze svého zakletí dostat.“ Dědeček se po nich podíval, ale ani jedno z dětí mu neodpovědělo. Asi neznali způsob, jak by se vlci mohli zachránit.

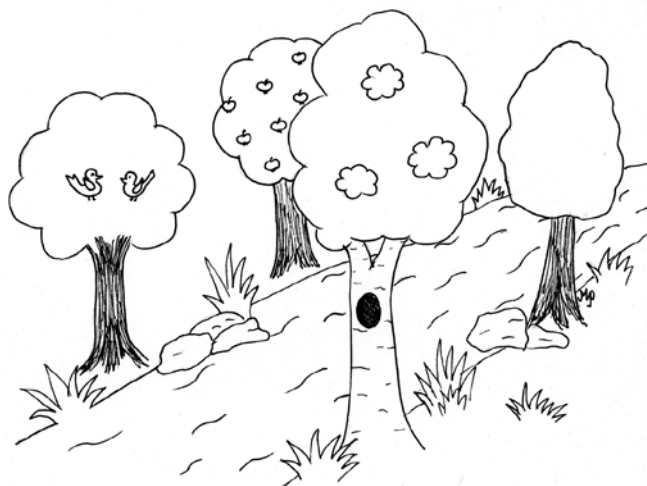
„Je jedna zázračná hora. Jediná. Kdyby se vlci dostali tam, budou vysvobozeni. Na ní se mají všichni rádi. Nikdo nikomu neublíží. Nikdo se nepere, nestřílí, proto se tam ani nepláče, nic nebolí, je všeho dost, nejsou nemoci...“

„Místo kytek tam roste na trávníku zmrzlina...“

„Za houpačky se tam nemusí platit...“

„A co roste na stromech? Párky nebo čokoláda?“

„Podle mých zpráv, Davide, to jsou stromy života. Rostou na obou březích řeky a jejich ovoce dozrává každý měsíc nové a nové. Je to opravdu nádherná hora. Proto je mi vlků tak líto. Nesmějí na ni. No ano. Je to tak. Žádná šelma, zuřivec, lump a lhář. Žádné škůdkyně tam nesmí, ani křikloun a darebák. Leda ... Leda by je tam s sebou vzal někdo, kdo tam smí.“

Dědeček se znovu tázavě podíval na svá vnoučata... Anička už nevydržela stát. Sedla si na zem a teď se ještě trochu po zadečku přisunula. Jenom David vytrvale zamračeně stál, a aby bylo jasné, že děti nemají ponětí, komu je na horu dovolen přístup, jednoduše se zeptal: „Tak kdo?“

„Třeba beránek,“ poučil je dědeček, „s vlkem se dobře zná.“

„Vlci vždycky beránka honějí, aby ho sežrali,“ oznámil Sam s úsměvem, co věděl.

„To je to,“ souhlasil s ním dědeček. „Vlci beránkovi ubližují. Proto před nimi utíká. Asi by s sebou vlky na horu nevzal. Bojí se jich. Tak co teď uděláme?“

„Dědečku, já se jich nebojím. Budu jako beránek a oba je pozvu,“ prohlásila statečně Anna.

„To by bylo řešení,“ uvítal děda ten návrh. „Doufám, že nezapomínáš, že beránek vlky nekouše, neškrábe, nevrčí na ně, netahá je za vlasy, netluče do nich.“ Když spatřil v očích vnučky jiskřičky odhodlaných pochybností, raději ještě doplnil: „Ani trošku to nedělá. Kdybys byla beránek, nemohla bys tak s vlky jednat.“

„A oni by mohli?“ zjišťovala podezíravě podmínky.

„Vždyť to jsou vlci. Samozřejmě by mohli.“

„Hurá!“ zakřičel Sam a naznačoval z dálky, jak by toho beránka pokoušel a poškrábal.

„To není spravedlivé,“ okřikla ho Anička.

„Takže se tam stejně nedostanem,“ prohlásil David otráveně, smířen znovu s údělem, že pohádkové krásy nejsou pro obyčejné děti. „Ona je srab,“ dodal ještě.

„A co bys chtěl? Kdyby se nebála, nebyla by beránek. Vlk je drze nebojácný. Beránek ne.“

„Dědo, jak se dostanou vlci na tu horu? Ty to víš?“

Prozrad' nám to. Dáme se poddat.“

„Povím. Vždyť jsem z toho měl sám radost, když jsem na to přišel. Tak se podívejte. Vlk má sílu a odvalu, ale nesmí na tu horu. Potřebuje tedy někoho, kdo by ho na tu horu vzal jako hosta. Beránek na horu smí, ale je zase bázlivý a nemá sílu. Ten potřebuje někoho, kdo by ho chránil...“

„Vlk ho bude chránit,“ přišel na to nadšeně Sam.

„Samozřejmě,“ pochválil ho dědeček. „Vlk přece ani na hoře nepřestane být vlkem. I tam mu zůstane jeho síla. Nebude ji už zneužívat ke zlému, ale na ochranu slabých. Bude dávat pozor, aby nikdo neublížil jeho beránkovi. Podobně tam bude bránit velký a krásný levhart slabé kůzlátko a mladý lev hloupé telátko.“

„Já bych jim stejně nevěřila,“ mínila Anna.

„Já taky ne,“ řekl David, „to se tak vždycky říká.“

Ale to je válečná lest, dědečku.“

„Kůzle by na to mohlo naleťt. Liška promluví tenkým hláskem, že je jeho maminka, a kůzle otevře.“

„Ale beránek by vlka prokoukl. To přece známe z večerníčku.“

„Že to tak není, dědo,“ hledal Sam spojence proti starším sourozencům, „já bych chtěl tu zoologickou horu.“

Dědeček se spokojeně usmíval: „Je to tak, ale horu ještě můžeme pro všechna zvířata zachránit. Četl jsem, kdy smí slabý věřit silnému, a nebude při tom hloupý. Silný slabého nezklame a nezdá. Budou se mít upřímně rádi a budou si pomáhat. Píše se, že to bude, když je povede malý chlapec.“

„Já?“ zeptal se nejistě Sam.

„Krotitel?“ zkoušel to David.

„Četl jsem to v Bibli,“ napovídal jim dědeček.

„Josef v Egyptě,“ vykřikla Anna.

„Kdo vás vede, abyste si neublížovali, abyste si pomáhali, dělali jeden druhému radost?“ ptal se děda. David odpověď znal: „Pán Ježíš. Ale ten už vyrostl.“

„O Vánocích ještě ne,“ doplnila ho sestra.

„A byli jste na sebe o Vánocích zlí jako vlci?“

„Nebyli, dědečku. To jsme byli hodní,“ chlubil se Sam.

„To je fakt! Takže to opravdu funguje?“ divil se David.

„Představ si, jaké by to bylo, kdyby se k sobě lidé chovali po celý rok jako o Vánocích. A proč by to nešlo? Ani teď si nemusíte ubližovat. Vlci přece mohou chodit za Ježíšem i v létě,“ nabádá děda.

„Oběd!“ volala maminka a děti se vyřítily. Sam se však ještě vrátil, aby se zeptal: „Dědo, nepokoušou Ježíše, když je jenom kluk?“

Dědeček se s úsměvem nadechl a už chtěl vnuka zbavit tak zbytečné starosti. První slova mu ještě proklouzla: „Ani nemluvnátko...“ To další však už nedořekl, protože mu hlavou prolétlo hned několik dalších myšlenek, vzpomínek, přiznání a biblických vět. Pohladil Samuela po vláscích a řekl: „Běž se před jídlem umýt.“

Jaroslav Vetter

*Převzato z Evangelického
kalendáře 1987, strana 100*

Původ názvů Belík a Žoldánka

Pokus o jejich objasnění

Názvy některých místních částí obcí a měst, Trhový Štěpánov nevyjímaje, jsou pro mnohé obyvatele záhadou. Jazykověda (lingvistika) se zabývá studiem přirozeného jazyka. Etymologie je jazykovědný obor, který zkoumá původ a vývoj slov. Nauka o místních jménech (toponymech) je toponomastika. Dalším oborem je onomastika, která zkoumá vlastní jména. Zabývá se jejich vznikem, tvořením, rozšířením i povahou.

Nás pochopitelně zajímají názvy dvou místních rybníků. Jsou to rybníky Belík a Žoldánka. Ty jsou v zastavěné části Trhového Štěpánova v ulicích V Belíce a K Pasece. Přemýšlel jsem, co tato jména znamenají. Měl jsem za to, že název většího z nich – Belíku – je odvozen od latinského názvu ‚bellum‘, což znamená válka. Vycházel jsem z druhého názvu Žoldánka a mám za to, že odkazuje na lidi, kteří brali žold. Je to označení pro plat, který byl vyplácen za vojenskou službu (z latinského solidus). Žoldnéři jsou do válečného konfliktu zapojeni různou měrou a jsou motivováni k účasti v bojích především z touhy o vlastní obohacení.

Možná je název Žoldánka připomínkou, že tento rybník mohli založit lidé, kteří kdysi byli žoldáky a usadili se v našem městě. Snad tomu bylo i jinak, že tito lidé byli přinuceni vybudovat rybník za nějakou odměnu – žold. Co se týká názvu Žoldánka, Jan Holík z Prahy někde četl či slyšel, že tento rybník byl vybudován skutečně vojáky (žoldáky) za 30tileté války jako rezervoár vody. Jak to skutečně bylo, to se patrně už nedovíme.

Nemám za to, že bych při pátrání po vzniku nebo významu názvů Belík či Žoldánka objevil Ameriku. Jsou to pouhé úvahy a domněnky. Možná, že někdo najde jiné, věrohodnější vysvětlení.

Na internetových stránkách Viktora Lajky z Olomoucka jsem našel údaje věnované vodním dílům. Tam je uvedeno, co znamená slovo „belík“. Vysvětlení je velmi prosté:

Je to atypické vodní kolo vyžívající kinetické energie vody. Účinnost je v rozmezí 25 až 30% (podle řemeslného provedení). Vynálezce není znám. Pochází z oblasti Beskyd.

Princip kola:

Voda je od regulačního stavidla přiváděna vodorovným dřevěným korytem, které plynule přechází v hladký zakřivený skluz. Voda po něm získává rychlost odpovídající spádu, z něhož padá, a touto rychlostí vstupuje do korečků vodního kola. Paprsek vody je silný jen několik centimetrů, ale značně široký. Proto má kolo dlouhé korečky, ale malý průměr. Jeho postranní větve jsou masivní a plné. Celé kolo má vzhled širokého bubnu, a tak trochu připomíná oběžné kolo Bánkiho turbíny. Voda se plnou silou vstříkují do korečků a předává tak svoji

energii. V korečcích voda setrvává jen velmi krátkou dobu. Nemá čas se uklidnit, ani působit na kolo svou potenciální energií a ihned po naplnění se začíná vylévat. To je spolu s nevhodným tvarem korečků i velkým třením vody po skluzu příčinou poměrně nízké účinnosti. Celé kolo se otáčí volně v prostoru a nedotýká se spodní hladiny.

Použití:

Toto kolo se používalo hlavně pro pohon jednolistých vodních pil v horských oblastech, pokud byl žádán tzv. přímý náhon. Malý průměr kola zajišťoval vysoký počet otáček, takže klika pro pohon pily byla zasazena přímo v hřídeli belíku. Odpadly veškeré převody. Jednoduchost řešení a provozní spolehlivost s minimální údržbou vyvažily nízkou účinnost.

Rozměry kola:

Belík mohl mít průměr od 30 centimetrů až asi do 1 metru a do délky 2 metrů. Veškeré rozměry korečků i sklon lopatek navrhovali staří sekerníci podle praktických zkušeností, případ od případu. Pro stanovení vhodných otáček platila stejná zásada jako pro ostatní typy vodních kol, a sice že by měl mít belík asi poloviční obvodovou rychlost než rychlost vody, která na něj dopadala. V praxi se to však obtížně dodržovalo, protože otáčky kola se ustálily na nějaké hodnotě, která odpovídala momentálnímu zatížení hnaného stroje. Lopatky musely být sestaveny co nejhustěji a musely se vzájemně překrývat asi o jednu třetinu. Jejich rozteč však byla větší než tloušťka paprsku vstupující vody, aby mohl z korečku unikat vzduch. Paprsek padající po skluzu je přibližně o 4 cm užší než délka korečku. Belíky dávaly výkony od 1 do 4 kW. Tento výkonový rozsah neomezovala pevnost kola, ale výkonnější belíky prostě nebyly v minulosti potřeba. Jejich výkon odpovídal energetické náročnosti hnaného stroje – jednolisté pily. S jejich zánikem nebo modernizací pilařské živnosti byly belíky nahrazovány korečnicí na horní dopad a palečnými převody nebo turbínami. Pro větší spády než asi 5 metrů se toto kolo nestavělo. Tento typ vodního kola je k vidění v Mlýnské dolině, která je součástí expozice Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm.

Toto zařízení se hodí pouze na malé průtoky, popř. na střední spády. Nesnáší vzestup spodní hladiny, je citlivý na větvičky, má malou účinnost, vysoký počet otáček, malý průměr. Je to lehký a pevný stroj dřevěné konstrukce (drobné listí, písek a bahno mu nevadí). Amatérská výroba je možná, protože pořizovací náklady kola jsou nízké a provozní náklady minimální.

Ale zpět k názvu Belík.

Proč a za jakých okolností vznikl? V knize Jihočeský člověk a jeho řeč od Františka Jílka z roku 1961: „Belík je

staré slovo převzaté z němčiny, odpovídá mu dnešní ‚der Kübel‘ neboli ‚kyblík‘, což je z latinského ‚cupellum‘. Jedná se o zdobnělinu ‚cupa‘ neboli ‚sud‘.“ Takže je to možná další hypotéza? Je zřejmé, že vzhledem k poměrně pravidelnému kruhovému půdorysu rybníka Belík, vznikl jeho název tímto způsobem. Kdoví?

Na mapě Stabilmního katastru z roku 1841 je pod Belíkem zakresleno stavení (na mapě označeno parcela č. 7 – v současnosti je to č. p. 140). Vzhledem k poloze tohoto stavení přímo pod hrází rybníka lze usuzovat, že se kdysi mohlo jednat např. o pilu (poloha blízko lesa a spádová voda z rybníka by pro toto umístění byly ideální).

Vodní energie mohla být využita dvojím způsobem: možná byl někde pod hrází malý hamr, což je metalurgická a kovářská dílna, která je vybavena kovacím strojem

poháněným vodním kolem. Nebo tam kdysi bývala malá pila. Zda tomu tak skutečně bylo, je pouhá domněnka.

Pamětníci si jistě vzpomenou, že odtok z tohoto rybníka vedl otevřeným terénem. Později byl odtok sveden do velkého potrubí, které prochází pod dnešní Spojovací ulicí a ulicí V Sedle až do Štěpánovského potoka. Vyústění tohoto potrubí je dobře vidět na konci ulice Na Braňce, z něhož voda teče do tohoto potoka.

Se vši pravděpodobností můžeme předpokládat, že vznik názvu rybníka Belík vychází z obou výše popsaných důvodů. Ať už je to z jakéhokoli důvodu, je zachován název jednoho z nejznámějších štěpánovských rybníků a název ulice V Belíce.

*Jaromír Vlček s přispěním Jana Holíka z Prahy
a Jana Vobeckého z Benešova*

Než se vydáte na půlnoční pobožnost

U sv. Bartoloměje v Trhovém Štěpánově

24. 12. 2014 ve 24:00 hodin

U sv. Petra a Pavla ve Zdislavicích

24. 12. 2014 ve 21:00 hodin

Všechno má určenou chvíli a veškeré dění pod nebem svůj čas:

Je čas rození i čas umírání, čas sázet i čas trhat; je čas zabíjet i čas léčit, čas bořit i čas budovat; je čas plakat i čas smát se, čas truchlit i čas poskakovat;

je čas kameny rozhazovat i čas kameny sbírat, čas objímat i čas objímání zanechat; je čas hledat i čas ztrácet, čas opatrovat i čas odhazovat; je čas roztrhávat i čas sešívát, čas mlčet i čas mluvit; je čas milovat i čas nenávidět, čas boje i čas pokoje.

Jaký užitek má ten, kdo pracuje, ze všeho svého pachtění?

Viděl jsem lopotu, kterou Bůh uložil lidským synům, a tak se lopotí.

On všechno učinil krásně a v pravý čas, lidem dal do srdce i touhu po věčnosti, jenže člověk nevystihne začátek ani konec díla, jež Bůh koná.

Poznal jsem, že není pro něho nic lepšího, než se radovat a konat v životě dobro.

A tak je tomu s každým člověkem: to, že jí a pije a okusí při veškerém svém pachtění dobrých věcí, je dar Boží.

Poznal jsem, že vše, co činí Bůh, zůstává navěky; nic k tomu nelze přidat ani z toho ubrat. A Bůh to učinil, aby lidé žili v bázni před ním. Co se děje, bylo odedávna, a co bude, i to bylo; a Bůh vyhledává, co zašlo.

Dále jsem pod sluncem viděl: na místě práva – svévole, na místě spravedlnosti – svévole. Řekl jsem si v srdci: Spravedlivého i svévolníka bude soudit Bůh, nastane čas soudu nad vším děním, nad vším, co se koná.

Bible, Starý Zákon, kniha Kazatel 3, 1–17 – Český ekumenický překlad

Připravujeme výstavu kronik a dokumentů

Na polovinu února 2015 připravuje Spolkový dům ve spolupráci s kronikářem a dalšími **výstavu štěpánovských městských, hasičských, sokolských, školních a dalších kronik**. Současně budou vystaveny knihy a brožury, které se vztahují k dějinám města Trhového Štěpánova.

Proto se obracíme s prosbou na občany našeho města o zapůjčení dokumentů, které uchovávejte.

Někdo z Vás má možná doma nějakou publikaci či vystřižený článek, rodinný, městský, spolkový či jiný dokument, který ochraňuje jako oko v hlavě. Ale pokud nebudou tyto dokumenty čas od času zpřístupněny na veřejnosti, ztrácejí svoji cenu!

Snad mnozí z našich čtenářů nejen z Trhového Štěpánova, ale i z okolních obcí nebo rodáci bydlící mimo naše město, uchovávají vzácné nebo zdánlivě obyčejné dokumenty či doklady, fotografie či jiné předměty. Pokud je žálřivě uchovávejte, nenechávejte je doma. Při současných možnostech počítačů, skenerů a digitálních fotoaparátů, je lze bez jakékoli škody digitalizovat a majitelům vrátit.

Prosíme, přineste **do Spolkového domu nejpozději do 23. ledna 2015** vše, o čem si myslíte, že by mohlo být vystaveno. Zapůjčené předměty i písemnosti Vám v pořádku vrátíme.

Děkujeme Vám.

Mgr. Stanislav Kužel, vedoucí Spolkového domu
a Jaromír Vlček, kronikář města

PF 2015

Požehnané Vánoce
a šťastný nový rok 2015

přejí hasiči
Trhový Štěpánov

Na cestu rokem 2015

Rozpomeň se na dávné dny, snaž se porozumět létům zašlých pokolení, vyptávej se svého otce, on ti poví, svých starců, oni ti řeknou. (Bible, 5. kniha Mojžíšova 32,7)

„Ta cesta tu přece byla!“ říkal ten muž. Ale cesta, kudy před lety chodil, kudy kdysi chodíval domů, kudy chodíval jeho otec, jeho děd, byla sotva patrná. Nebyla používaná, dlouho po ní nikdo nešel, lidé si našli jiné cesty. Pohodlnější. Rychlejší. Spoustu cest, po kterých projíždějí rychlými vozy. Aby byli dříve tam, kde chtějí být. A když tam jsou, shledají, že chtěli být vlastně jinde. Znovu pospíchají a ani nevědí kam.

Vzpomeň si, kudy vedla, kudy vede cesta k cíli, kudy vede cesta domů. Zdá se, že všechno kolem je jaksi jinak než kdysi. Ale ta cesta tu je! Vzpomeň si, kde je, kudy vede. Vždyť víš, jiná cesta domů není. Vzpomeň si a běž! Prošlápni znovu tu cestu. Ať o ní lidé vědí. Ať po ní může jít i tvůj syn, i tvůj vnuk. Ať dojdou do cíle, ať i oni dojdou domů.

*Alena Cieslarová ve sborníku Denní čtení
podle Hesel Jednoty bratrské 2014*

Pozvánky na vánoční koncerty

Město Trhový Štěpánov pořádá a zve na vánoční koncerty.

Sedmpánské zpěvačky zazpívají vánoční písně a koledy v sobotu 13. prosince 2014 od 18:00 hodin v kostele sv. Bartoloměje.

Vánoční koncert pěveckého souboru DECH z Vlašimi se koná v pátek 20. prosince 2014 od 19:00 hodin rovněž v kostele sv. Bartoloměje.

Vstupné na oba koncerty je dobrovolné. Výtěžek z obou koncertů bude věnován na charitativní účely.

Těšíme se na Vaši účast.

Fotografie poskytl

Kapustová Nadě: Společenská kronika (dítě) • *Korn Josef:* Představujeme místostarostku našeho města; Klub aktivního stáří v roce 2014; Odešel sedmpánský patriot František Dvořák; Společenská kronika (dítě) • *Ing. Kornová Petra:* Ustavující schůze nově zvoleného zastupitelstva města Trhového Štěpánova; Slovo nového starosty města • *Motyčková Marie:* Vzpomínky na zesnulé • *Setnicková Markéta:* Vzpomínky na zesnulé • *Svobodová Alena:* Podzimní tvoření v soutickém muzeu • *Ing. Vilímovská Alena:* Titulní strana; Předvánoční turnaj • *Vlček Jaromír:* Devadesátiny Pavla Kalety; Povedené Svatohubertské slavnosti • *MgA. Vrzalová Eva:* Povedené Svatohubertské slavnosti; Místní akční skupina Blaník představila na konferenci témata budoucího rozvoje

Společenská kronika

Narodili se:

07.09.2014

Stanislav Kapusta,
Sedmpány

*Tomáš Klimpera s rodiči
a sestrou Karolinkou*

12.10.2014

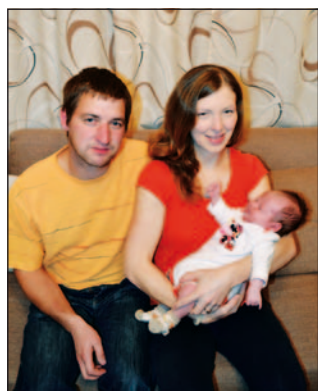
Tomáš Klimpera,
Střechov nad Sázavou

19.10.2014

Simona Gregorová,
Trhový Štěpánov

Stanislav Kapusta

*Simona Gregorová s rodiči
Janem a Zuzanou*

Sňatek uzavřeli:

22.11. – Jiří Lonský, Sedmpány,
a Jitka Vacíková, Bolina

29.11. – Josef Petrásek, Trhový Štěpánov,
a Pavlína Škvárová, Trhový Štěpánov

Životní jubilea:

02.12. – Drahomír Maštališ, Dalkovice – 83 let
03.12. – Vladislav Černík, Trhový Štěpánov – 70 let
03.12. – Jana Doležalová, Trhový Štěpánov – 55 let
06.12. – Marie Brixiová, Dubějovice – 80 let
08.12. – Marie Vinšová, Dubějovice – 86 let
09.12. – František Špička, Trhový Štěpánov – 70 let
13.12. – Jaroslav Nerad, Trhový Štěpánov – 85 let
14.12. – Jaroslav Forman, Trhový Štěpánov – 81 let
19.12. – Pavel Kaleta, Trhový Štěpánov – 90 let
21.12. – František Martínek, Sedmpány – 60 let

22.12. – Vladimír Nerad, Trhový Štěpánov – 60 let
24.12. – Jaromír Hospergr, Trhový Štěpánov – 50 let
29.12. – Karel Kulíček, Trhový Štěpánov – 50 let
31.12. – Jaroslav Setnička, Trhový Štěpánov – 70 let
01.01. – Miroslav Šindelář, Trhový Štěpánov – 60 let
03.01. – Jaroslav Šesták, Trhový Štěpánov – 95 let
04.01. – Marie Vošická, Dalkovice – 70 let
08.01. – Miroslava Havlínová, Střechov nad Sázavou – 65 let
14.01. – Milan Příhoda, Trhový Štěpánov – 55 let
15.01. – Ladislav Holada, Sedmpány – 92 let
19.01. – Bohuslav Toman, Trhový Štěpánov – 60 let
22.01. – Pavel Kamarýt, Trhový Štěpánov – 65 let
23.01. – Jiří Smítka, Střechov nad Sázavou – 83 let
23.01. – Jana Vlasáková, Trhový Štěpánov – 65 let
29.01. – Ing. Pavel Voslár, Trhový Štěpánov – 50 let
31.01. – Marie Čapková, Trhový Štěpánov – 55 let

Navždy odešli:

15.10. – František Dvořák, Sedmpány – ve věku 76 let
23.11. – Ladislav Mirek, Trhový Štěpánov – ve věku 56 let
29.11. – Marie Kucharčíková, Sedmpány – ve věku 66 let

Poděkování

Děkujeme všem, kteří se přišli naposledy rozloučit s panem Františkem Dvořákem, za projevy soustrasti, starostovi a místostarostovi z Trhového Štěpánova za smuteční řeč, sedmpánským a štěpánovským hasičům.

Manželka Marie a rodina Bézova

Vzpomínky na zesnulé

5. 11. 2014 tomu bylo 25 let, co nás opustil náš milý a starostlivý manžel, tatínek a dědeček, pan **Stanislav Motyčka z Trhového Štěpánova**. Odešel náhle bez rozloučení. Stále nám chybíš a nikdy na Tebe nezapomeneme. S úctou vzpomínají manželka Marie a dcery Helena, Marcela a Pavla s rodinami.

25. 11. 2014 uplynuly 3 smutné roky od chvíle, kdy nás opustil ve věku 60 let náš milovaný manžel, tatínek a dědeček pan **Vladimír Setnička ze Sedmpán**. Na společně prožitá léta s láskou vzpomíná rodina Setničkova a Ficova.